

उपासक परिहानी

तथा

सद्बुद्धम चिरस्थायी मज्जीगु कारण

ओवादाचरिय
सयादो ऊ. पण्डिताभिवंस

बुद्धनगर, शंखमूल
फोन : ४८२७०७
काठमाडौं ।

उपासक परिहानी
तथा
सद्धर्म चिरस्थायी मज्जीगु कारण
उपदेशक
ओवादाचरिय सयादो ऊ.पण्डिताभिवंस

नेपाल भाषानुवादक
भद्रन्त ज्ञानपूर्णिक महास्थविर

Dhamma.Digital
सम्पादक
धर्मरत्न शाक्य “त्रिशुली”

प्रकाशक
अन्तर्राष्ट्रीय बौद्ध भावना केन्द्र
शंखमोल, नयां बानेश्वर

प्रकाशक :

अठतराष्ट्रिय बौद्ध मायगा केन्द्र
शंखमोल, नयां बजार ,
काठमाडौं ।

बुद्ध सम्बत २५४०
नेपाल सम्बत १११६
बिक्रम सम्बत २०५३

न्हापांगु १०००

मुल्य : ६।- जक

थाकूः :

मञ्जुश्री प्रिन्टिङ प्रेस
इखाछें, यल ।

फोन : ५२१५०८

करप्यूटर डिजाइन:

धर्मरत्न शाक्य “त्रिशुली”

साधुवाद

गुण अवगुण, उन्नति *अवनति, परिहानी अपरिहानी, शुभ अशुभ, कुशल अकुशल, आदि आदि द्वन्द्वात्मक तत्त्वत संसारयागु स्वभाव धर्मत खः । ल्यु तुयु चा न्हि, शुद्ध अशुद्ध, बांला बांमला, भुयु हाकु बं सर्ग, संसारयागु अपरिहार्य स्थितित खः । उकिं भगवान बुद्ध लोकविद् जुया बिज्या: कथं “कण्ठं धर्मं विष्पहाय सुकं भावेथ पण्डितो” धका हाकुगु स्वभाव धर्मतयै तोता तुयुगु स्वभाव धर्मत भाविता व अभिबृद्धियायेया निंति प्रेरणात्मक सन्देश मानव संसारयै तोता थका बिज्यात । जाकि व फि ल्यये सःपिन्त “पण्डित” संज्ञा नं बिया बिज्यात ।

सज्जन सत्पुरुषपिनि स्वभाव व दुर्जन असत्पुरुषपिनि स्वभाव सीदयेका क्यनेया निंति उपमामय भाय् छूयला नं वसपोलं भीत असत्मार्ग तोता सत्मार्ग ल्यये सयेकेया निंति लंपु क्यना बिज्यात । विद्वानपिसं नं नीति शास्त्रय् उल्लेख यानातःगु दयाच्चवन “भम्बः धयाम्हसिनं स्वांत जक ययेका च्चनी, तर भुजिं धयाम्हसिनं धाःसा धवग्गी धाग्गीगु नवः निवःगु जक ययेका च्चनी ।”

जःखः अःखः निखेयात निर्देशित याना क्यनीगु बुद्धोपदेशत यक्वं यम्ब दुगुली वसपोल तथागतं अंगुत्तर निकाय, निगूणु चाया सत्तम निपातय् (३)वज्जिसत्तक वरग) ९। दुतिय परिहानी सुत, कथं संगायन याना तःगु सूत्रय् उपासकपिन्त परिहानी जुइगु धर्मत न्हेगू व अपरिहानी जुइगु धर्मत न्हेगू प्रष्ट रूप देशना यानातया बिज्यात ।

उकियात हे बर्मा म्यान्माः राष्ट्र्या “पण्डिताराम (विपस्सना) सासना यैता”या प्रमुख ओवादाचार्य सयादो

क

अरगमहापणिडत भद्रन्त पण्डितभिवंस महास्थविरं २०५१ सालं
नेपाः बिज्या: गु इलय् अन्तर्रप्त्रिय बौद्ध भावना केन्द्र शांखमूलय्
व्याख्या याना बिज्या: गु जुल । नेवा: भाषं भाय् हिला तः गु
टेपयात बडो हे यद्यमी जुया बिज्या: म्ह धर्मरत्न उपाशक
त्रिशुली पाखे थः गु अस्वस्थतायात समेतं च्यूता मकाः से
लहचया कम्प्युटरय् समेतं भरे याना थौं सफूया रूप हे बिया
बिज्याना च्वन ।

वस्पोलयागु थुगु प्रबल श्रद्धां बिलिबिलिजाः गु कुतः यात
आपालं आपालं साधुवाद देहाये बह जुयाच्वन । भम्बः यागु
गुण दयेका थुगु सफूयात स्वांया रूपय् थः थः पिंके दयेका
फत धाः सा वस्पोलयागु अनवरत प्रयास सार्थक जूवनी
ताया । अस्तु ।

संक्षिप्तं लुमंकेत न्हेगू अपरिहानी धर्म

१. भावितात्मपिनि दर्शनस मस्यंकू गुम्ह उपासकं ।
२. प्रमत्त मजू धर्मश्रवणयस ३. सयेक शिक्षा शील नं ॥
४. भिक्षु प्रति प्रसन्नता झं झं वृद्धि याइम्ह नं ।
५. ईयेस्याये चित्त मदु हानं, हवः प्वाः मालेगु चित्त नं ॥
६. न्यनीबले उपदेशस द्वं बिद्वं न माला मजू ।
७. शासनं पिने गुरु मनाः, दक्षिणेय्य माला मजू ॥
८. पर्वकारी ध्व हे शासनयस गुम्ह जू व उपासक ।
- थुपिं हे खः अपरिहानीस न्हेगू धर्म सुदेशित ।
- याः म्ह उपासक सेवनस सद्धर्म च्वद्यली मखु ॥

विश्वशान्ति विहार
मीन भवन न्हू बानेश्वर
२०५३ आश्विन २८

भिक्षु ज्ञानपूर्णिक

निगु शर्दू

जितः हृदय रोगं कर्सेनिसे थःगु कर्मभूमी त्रिशुली
वनेगु मजुल । हस्पिटलं प्याहांवसें निसें जिगु ज्या हे थःगु
स्वास्थ्यं व्यूथे धार्मिक तथा सांस्कृतिक सफू स्वेगु, च्वेगु,
अनुवाद यायेगु, विपस्सना ध्यान शिविरे च्वनेगु, न्हित्थं ध्यान
अभ्यास यायेगु आदि हे जक जुल । चित्त मेधाय् मवंकेतः
धका काय् सुखकुमारं कम्प्युटर छगः नं क्या हया बिल ।
उकी हे थःमं सःसःथे थःमं संकलन यानागु टाइप याना
संग्रह यायेगु जुल । सौभाग्यं २०४७ सालय्थें हे अन्तर्राष्ट्रिय
बौद्ध भावना केन्द्र शख्मूलय् २०४९ सालय् नं वर्मा
म्यान्माः राष्ट्र्या पण्डिताराम (विपस्सना) महासी सासना
यैताया प्रमुख ओवादाचार्य सयादो अगगमहापण्डित भद्रन्त
पण्डिताभिवंस महास्थविर बिज्यागुलिं वस्पोलया निर्देशनय्
२२न्हु तक विपस्सना ध्यान अध्ययन अभ्यास यायेगु मौका
प्राप्त जुल । उगु अवसरय् वस्पोल सयादोनं न्हित्थं शिविरय्
च्वंपिन्त बिया बिज्याइगु उपदेशया अतिरिक्त प्रत्येक शनिबार
खुनु ध्यान केन्द्रे सम्मिलित जूवःपि उपासक उपासिकापिन्त
बर्मी भाषां थुगु उपासक परिहानी तथा सद्धर्म चिरस्थायी
मज्जीगु कारण उपदेश बिया बिज्यात । उकियात भद्रन्त
ज्ञानपूर्णिक महास्थविरं नेपालभाषां व्याख्या यानाबिज्यागु खः ।

बुद्ध शासन चिरस्थायी यायेत रथया प्यचाः घःचाः
जुयाच्वंपि भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक व उपासिका, थुपि प्यचाः
घःचाः मध्ये निचाः घचा जुयाच्वंपि उपासक व उपासिकापि
हे जुयाच्वन । उकिं हे थव उपदेश भी उपासक
उपासिकापिन्त मदेक मगाःगु उपदेश भाःपा अन्तर्राष्ट्रिया बौद्ध
भावना केन्द्रं टेप भरेयाना तःगु यात न्यना न्यना उकियात
च्वया संकलन याना लिपा थःमं हे सःसःथे टाइप यानागु
खः ।

ग

जितः विश्वास दु थुगु उपदेशानुसार भी उपासक उपासिकापिसं कटिबद्ध जुया बुद्ध धर्म संघ शिक्षा समाधियात अप्रमाद पूर्वक आधार भरोसा क्या न्हचांवने फत धाःसा भी नं कल्याण जुया बुद्ध सासनयात नं चिरस्थायी याये फै धैगु ।

थुगु सफूयात प्रकाशय् हयेत अनुमति बिया विज्यागुलिं पूज्य सयादो ऊ.पण्डिताभिवंस महास्थविर प्रति शादर अभिवादन सहित आभार व्यक्त यानाच्चना । अथे हे वसपोलयागु उपदेशत सफूया रूपय् प्रकाशनया निंति सयादोयाके अनुमति क्या प्रकाश यायेतः तक नं प्रेरणा बिया विज्याम्ह सयादो ऊ.आसभाचार प्रति नं आभार व्यक्त यानाच्चना । वर्णे हे थुगु संकलनयात स्वया थःगु स्वास्थ्य बःमलाःसां उकियात चीका शुद्धयाना बिया विज्याना थःगु मन्तव्य नापं बिया विज्यागुलिं वस्पोल भद्रन्त ज्ञानपूर्णिक महास्थविर प्रति नं आभार व्यक्त यानाच्चना । नापं नापं थुगु सफू प्रकाश यायेत माक्व आर्थिकभार बहन याना दीम्ह श्रद्धेय साहु श्री ज्ञानज्योति कंसाकारजुयात नं दु नुगलंनिसें कृतंज्ञता देद्धाया च्चना । अन्तस सफू इलय् हे बालाक पिकया व्यूगुली मञ्जुश्री प्रिन्टिङ्ग प्रेस प्रेशयात नं धन्यवाद बियागु जुल ।

भवतु सब्ब मङ्गलं । ०

२०५३ कार्तिक १ गते
शंखमूल न्हू बानेश्वर

उपासक
धर्मरत्न शाक्य त्रिशुली ।

प्रकाशकीय

नेपाल्या सपूत, विश्व शान्तिया प्रवर्तक, सकल प्राणीपिनि उद्धारया छपु हे जक लंपु जुयाच्चंगु “सतिपटठान विपस्सना” भावना सर्वसाधारण जनपिन्त स्थनेगु कनेगु उद्देश्यं स्थापना जूगु व स्थापनाकाल निसें आःतकं उगु भावनाया अभ्यास याकेगु ज्याय् मदिक्व नहथावया च्चंगु थुगु केन्द्रय बुद्ध शिक्षायात शुद्ध रूपं म्वाका तयेत सफल जूगु मित्रराष्ट्र बौद्धदेश बर्माया महोपकारक भहन्त अग्रमहापण्डत महासी सयादोया प्रमुख शिष्यपि मध्ये छम्ह, केन्द्रया ओवादाच्चरिय सयादो ध्यानगुरु ऊ.पण्डिताभिवंस पाखे ध्यान शिविर संचालन या क्रम्य बिया बिज्यागु अमूल्य उपदेशयात संग्रह याना, सफूया रूप बिया बिज्यासे सकल श्रद्धालुवर्गपिन्त हित उपकार जुइगु ज्या याना बिज्यागुलिं दकलय नहापां श्री धर्मरत्न शाक्य “त्रिशुली”जु यात यक्व यक्व साधुवाद दु ।

वथें हे पूज्य सयादोयागु उपदेशयात भीगु मातृभाषं सरलकथं अनुवाद याना बिज्यागुलिं नं थ्व संग्रहयात सफूया रूप बीफुगु खः धयां उप्वः खं जुइमखु । उकिं भाषानुवाद याना बिज्याम्ह धर्मानुशासक पूज्य भन्ते ज्ञानपूर्णिक महास्थविर प्रति नं भी यक्वं कृतज्ञ जुया । थुजाःगु अमूल्य ग्रन्थ रत्न प्रकाशनया सम्पूर्ण आर्थिक अभिभारा कयादिया बुद्ध शासन चीरस्थायीया ज्याय् नहथचिला दीम्ह साहु श्री ज्ञानज्येति कंसाकारजु नं साधुवादया पात्र खः ।

सफू पिथनेगु ज्याय् प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रूपं रवाहालि बिया बिज्यापि दीपि सकल महानुभावपिनि आयु आरोग्य सम्पत्ति व निर्वाण लाभया समेतं कामना यासे शासन उन्नति वृद्धि व चीरस्थायीया ज्याय् सदां धःत नहथज्याके फयेमा धयागु शुभ आशिका लिसें सकसितं छकः हाकनं साधुवाद देखायागु जुल ।

ड

सफू छलपोल् छिकपिनिगु लहातिइ दु । गम्भराति
गम्भरगु उपदेशयात दुर्यंक वालाः स्वये फुसाजक धात्येगु
रस प्राप्त याये फइगु खं विज्ञ पाठकवर्गपिसं स्यूगु हे खं
जुल । धर्मया खं न्यनेगु ब्वनेगु, श्रुतमय प्रज्ञा, मुक्तिया
न्हापांगु त्वाथः खःसा चिन्तनमय प्रज्ञा निगूगु त्वाथः खः ।
तर गबलेतक अभ्यास याना भावनाया प्रज्ञा दयेके फइमखुलि
अबलये तक मुक्तिया लुखा दुवा तापाःनि धयागु खं नं
शायद थन लिसा काये मालीये मताः । उकं थःगु अमुल्य
सुधां लाकेत, मनूजीवन सार्थक यायेत, भावनामय प्रज्ञा थःके
दयेकेत “सतिपट्ठान विपस्सना” भावनाया अभ्यास ज्याय्
सकले प्रेरित जुइ फयेमा धयागु शुभकामना सहित थुजागु
“धर्मदान” या ज्याय् केन्द्रयात निरन्तर रवहालि दयावं च्वनी
धयागु भलसा कया । थुगु सफुति उठेजूगु दामं मेमेगु सफू
नं प्रकाशन याना वनेगु केन्द्रया उद्देश्य दुगु खं नं न्हचयना
च्वना ।

चिरं तिट्ठतु सद्म्मो

२०५३ कार्तिक १० गते

बुद्धनगर शंखमूल, यें ।

फोन: ४८२७०७

अन्तर्राष्ट्रीय बौद्ध भावना केन्द्र

\

च

नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स

उपासक परिहानी देशना

थौं १९९५ फरवरी १८ तारिख । थुग
अन्तर्राष्ट्रीय बौद्ध भावना केन्द्र्य विशेषरूपं थनं समागमं
जूविज्याःपि जूभाःपि उपासक उपासिकापिन्त धर्मं
उपहारया रुपे छुं बीयानिंति उपदेश छांग् व्यवस्था याना
तैगु दु । व हे उपदेश छलपोलपिन्त कने त्यनागु दु ।

अनन्त गुणं सम्पन्नं जुया विज्याःम्ह वसपोल
सम्यक्सम्बुद्ध खः । वसपोलयागु व गुणयात स्मरण
याना, लुमका, व गुणयात समर्थन याना, स्वीकार याना,
वसपोल तथागतयागु शरणय वना च्वच्वनापि भीपि
खः । मनुष्य जीवनयात थलहवना बीफूगु उच्चकोटी
ध्यंका बीसःगु वसपोल तथागतं उपदेश याना तैतःगु
धर्म खः । उगु धर्मयात नं समर्थन याना, विचार याना
धर्मया शरणय वना च्वच्वनीपि भीपि खः । वसपोल
तथागतं कना विज्याःगु धर्मयात स्वीकार याना, आचरण
याना, धारण व पालन याना, थःथःपिंके दयोच्वग् थीथी
कथंयागु क्लेश धर्मतयत शान्तयाना च्वच्वना विज्यापि,
क्लेशयात गुलिखे गुलिखे हटेयाना च्वच्वना विज्यापि,
निर्मूल ज्वीक हे हटेयाना विज्याना च्वच्वना विज्याःपि
संघपि खः । वसपोलपिनिगु गुणयात अनुस्मरण याना व
गुणयात स्वीकार याना, समर्थन याना संघपिनिगु शरणय

वना च्वच्वंपि व्यक्तिपि, भीपि खः । भीये जाःपि
व्यक्तिपिन्त उपासक धका मिं जातिपिन्त धाइगु खःसा
उपासिका धका स्त्री जातिपिन्त धाइगु जुयाच्वच्वन ।

थुकर्थं उपासक उपासिका जुयाच्वंपि व्यक्तिपिसं
थःथःपिनिगु जीवनयात कवहथंका मछ्वःसे, कवतुका
मतःसे, कवय मलाकुसे, थल्हवना यंकेगु विकाश याना
यंकेगु, उन्नति याना यंकेगु परिहानि बचे जुया लाभ
दयेका यंकेगु निंति कोशिस याना यंके माःगु दु
अभ्यास याना यंके माःगु दु । गुकर्थं गथे अभ्यास
यायगु खः धैगु खं भगवान् बुद्धं बालाक हे उपदेश
विया निर्देशन विया तैविज्याःगु दु । व उपदेश संक्षिप्त
कर्थं भगवान् बुद्धं गुकर्थं आज्ञा जुया विज्यागु खः
वसपोलयागु बुद्धवचन शब्दयात न्हथचीका छलपोलपिन्त
कनायंके, क्यनायंके धैगु विचाःयाना च्वच्वनागु दु ।

खतु भी उपासक उपासिकापिसं भगवान्
बुद्यागु उपदेशयात न्यना मतःगु अवश्यं मखु । न्यना
तःगु अनुसारं उपासक उपासिका धैपि थथे ज्वीमा: धैगु
खं न सिया विज्याना च्वच्वंगु दयेफु अयसां तविनं गुगु
उपदेश थौ छलपोलपिन्त कने त्यनागु खः भीगु
जीवनया निंति ग्यसुलाःगु उपदेश ज्ञागु जुया संक्षिप्तं व
उपदेश छलपोलपिन्त वसपोल सयादोनं आज्ञा दयेका
विज्याये त्यंगु दु ।

अंगुत्तर निकाय सत्तक निपातम् भगवान् बुद्धं
उपदेश याना विज्याना तैतःगु व सूत्र खः, गुकियात
द्वितीय परिहानीय सूत्र धका नां विया तैतःगु दु ।

द्वितीय धैगु शब्द दसेंलि अन पठम धैगु अथवा प्रथम धैगु शब्द नं दयेमाःगु जुयाच्चन् । उकिं न्हापां कना विज्याना तैतःगु पठम परिहानीय सुत्त धका नं दया च्चंच्चंगु दु । तर थौ थन छलपोलपिन्त कनेत्यनागु सूत्र द्वितीय परिहानीय सुत्त खः । व सूत्रय भगवान बुद्ध उपासक उपासिकापिनिगु परिहानी गुकथं ज्वीगु खः, उभितः बेफाइदा गुकथं ज्वीगु खः, उपिं गुकथं दुष्कर्मी जुया च्चनेमाःपि ज्वीगु खः, कवतुंका च्चनेमाःपि ज्वीगु खः, कवहथंका च्चनेमाःपि ज्वीगु खः व खंयात उल्लेख याना तैविज्याःगु दु ।

थधे उगु सूत्रय उपासकपिन्त विशेषरूपं उल्लेख याना तैतःगु दु । अयसां भी उपासकपिसं थुकथं मनय तये मज्यूकि जिपिं उपासकपिन्त जक विया तैतःगु ध्व उपदेश खः, उपासिकापिन्त विया तैतःगु उपदेश मखु । निखलःसित नं ल्वयेक भगवान बुद्धं कना विज्याना तैतःगु उगु उपदेश खः । उपासकपिन्त न्हयोने न्हयचीका कया तैतःगु मात्र खः । उकिं उपासक व उपासिका निखलःसित नं आवश्यक जुया च्चंच्चंगु ध्व उपदेश खः ।

उपदेशय न्हेगू अङ्ग कना तैतःगु दु । उकियात भगवान बुद्धं “सतिमे भिक्खवे धम्मा उपासकस्स परिहानाय संवत्तन्ति” धका उपदेश सुह याना विज्याना तैतःगु जुल । परिहानी धैगु शब्द ला भीसं न्हचाबले हे छ्यच्यला च्चंच्चनीगु शब्द जूयानिंति शास्त्रिक अर्थ ध्वीका कायेत भीत अपायस्कं थाकु मजू । परिहानी

ज्वीगु धैगु हे भीत बेफाइदा ज्वीगु खः । भीगु छुं
 स्वभावत् अथवा चीज बस्तुत् अथवा धर्मत् भीगुपाखे
 च्वद्यला वनीगु खः । उकियात भीसं त्वःफिका च्वने
 मालीगु खः । उकथं ध्व परिहानी धैगु शब्द भीत
 विनाश ज्वीगु हानी ज्वीगु बेफाइदा ज्वीगु दुष्परिणाम
 वैगु खंयात न्हच्चीका तैतःगु जुयाच्वन । उके उपासक
 अथवा उपासिकापिन्त गुकथं हानी ज्वीगु खः परिहानी
 ज्वीगु खः बेफाइदा ज्वीगु खः, दुष्परिणाम पिहां वैगु
 खः, इमिगु जीवनयात मयःगु कथंयागु प्रभाव परेजूवनीगु
 खः, व प्रभाव परेजूवैगु धर्मयात क्यना तैतःगु सूत्र
 जूयानिति परिहानीय सूत्र धका धैतःगु खः । अथे धका
 भगवान् बुद्धं हानी ज्वीगुयात जक क्यना विज्यागु मखु
 थुकथं जुल धाःसा लाभ ज्वी, फाइदा ज्वी, च्वन्हच्याइ,
 थन्हच्याइ, भिंगु परिणाम प्राप्त जुया थःगु विकाश ज्वी,
 उन्नति ज्वी धैगु खंयात अपरिहानीय सूत्र कथं नं
 उपदेश विद्या विज्याना तैतःगु दया च्वंच्वन ।

अनंलिपा सूत्रय न्हच्सः न्हच्चीका तैतःगु दु
 कतमे सत्त ? धका । परिहानी ज्वीगु बेफाइदा ज्वीगु
 लाभं वञ्चित ज्वीगु धर्मत न्हेगू दु व न्हेगू छु छु
 खः ?

थन भगवान् बुद्धं गुगु न्हच्सः न्हच्चीका
 विज्यागु खः व स्वैगुं पाखे लिसः कायेया निति मखु ।
 भगवान् बुद्धं महाकारणिक खः । वसपोलयाके
 प्राणीपिनिगु प्रति तस्सकं तस्सकं करुणां बिलि बिलि
 जाःगु मनोभावना दयाच्वंगु दु । व हे करुणां बिलि

विलिं जाःगु मनोभावना अनुसारं संसारय च्वंपि
प्राणीपिन्त उपकार ज्वीगु कथंयागु उपदेश स्वयं थःपिसं
हे उल्लेख याना कना बिज्याये मास्तेवःगु कारणं याना
न्हापां संक्षिप्तं कथं परिहानी ज्वीकीगु धर्मत विशेषं
न्हेता दु धका उल्लेख याना बिज्यायेधुंका अनं लिपा व
न्हेता धैगु छु छु खः धका थःमं हे हानं न्हचसः तया
बिज्याना थःमंतु लिसः बिया बिज्यायेया निंति व
न्हचसःयात मेपिसं मेपिंके न्यंथेच्वंकं न्यना बिज्याना
च्वंगु खः । वास्तवे थःमं हे लिसः बिया बिज्याये
मास्तेवःगु कारणं याना हे व न्हचसः स्वयं थःमं न्यना
बिज्यात । अनंलिपा व न्हेता प्रकारयागु परिहानी
ज्वीकीगु धर्मया अङ्गतयत् छता छता याना कना
बिज्यायेया निंति वसपोलं न्हापांगु अङ्ग कनेगु कथं
धैबिज्यात ॥

उपासक उपासिकापिन्त परिहानी ज्वीगु न्हापांगु
अङ्ग छुले? “भिक्खु दस्सनं हापेति” भिक्षुपिनिगु दर्शन
यायेगुयात परिहानी ज्वीका च्वंच्वनीगु अथवा भिक्षुपिन्त
दर्शन, यायेगु याइमखु भिक्षुपि स्वयेगु वानी दैमखु ।
स्वयेगु धैगु थन नापलायेगुयात धा:गु खः । भिक्षुपिन्थाय्
वनेगुयात धा:गु खः । उकर्थं भिक्षुपिंगु सम्पर्कं मवःपि,
भिक्षुपिनिगुपाखें तापाकाः च्वनेगु स्वभाव दुपि उपासक
उपासिकापिन्त बेफाइदा ज्वी, परिहानी ज्वी, इमित भिंगु
परिणाम दैमखु दुष्परिणाम खने दयेकः वै । उकिं भिक्षु
दर्शन मदयेका च्वनेगु इमिगु परिहानीया कारण खः
धका वसपोलं आज्ञा दयेका विज्यागु खः ।

अले धन भिक्षु भिक्षु धका गुजोपि भिक्षुपिन्त
 धैतःगुले ? व अर्थ नं भीसं सीकेमाःगु दु । “भिक्खु”
 धैगु शब्दयात् अर्थ बिया तैतःगु दु “संसारे भयं
 तिक्खतीति भिक्खु” ध्व भीगु शरीर, ध्व भीगु जीवन,
 नामरूप धर्म पुचःत पुचःचिना बनेजुया च्वच्वंगु शरीर
 खः । व नामरूप धर्म धैगु भयं जायाच्वंगु स्वभाव
 धर्मत खः । नामरूप धर्म संचालन जुया च्वच्वंगु ध्व
 जीवनयात हे संसार धका भगवान बुद्धं आज्ञा दयेका
 बिज्याइगु खः । नामरूप धर्म भयानक खः धका गुपि
 व्यक्तिपिसं खना च्वच्वनीगु खः, स्वया च्वच्वनीगु खः,
 विचाःयाना च्वच्वनीगु खः, उकथं संसारयात भयया रूपे
 खंका च्वच्वनीपि, भयया रूपे विचाःयाना च्वच्वनीपि
 इपि व्यक्तिपिन्त भिक्षु धका धाइ । अले मात्र संसारयात
 भयया रूपे जक खंका च्वच्वनीगुला ले इपि भिक्षुपिसं
 ? व भययात हुं हे याईमखुगु ला ? निर्भय ज्वीमाःगु
 कथं ज्या मयाःलाइमिसं ? संसारयात भयया रूपे
 खंका वसपोलपिसं ज्या नं याना बिज्याना च्वच्वनीगु दु
 । हु ज्या याईगुले ? “किलेसे भिन्दतीति भिक्खु”
 संसारयात भयया रूपे खंका च्वच्वनीपि इपि भिक्षुपिसं
 संसारयागु भय हुकिं दयावैगु खः, व दयावैगु कारणयात
 भिन्दति. छेदन भेदन यायेसःपि जुया च्वच्वन ।
 संसारयात भयया रूपे खंका व संसारभय उत्पत्ति ज्वीगु
 काश्यात नं वसपोलपिसं त्वाल्हायेगु ज्या याना
 बिज्याना च्वच्वंगु दु । व कारणयात तंका छवयेगु
 मदयेका छवयेगु हटेयाना छवयेगु ज्या नं वसपोलपिसं

याना विज्याना च्वंच्वंगु दु । व ज्या यायेत छु
आवश्यक ले ? शील, समाधि, प्रज्ञा धैगु थुपि शिक्षात
आवश्यक जुया च्वंच्वनीगु खः । थ्व संसारभय उत्पन्न
ज्वीकीगु थीथी कथंयागु क्लेशत दु । उल्लंघन ज्वीगु
कथंयागु क्लेशत गुकियात वितिक्रमण क्लेश धका धाइ,
व इपि वितिक्रमण ज्वीकीगु क्लेशतयत छेदन ऐदन
यायेया निति वसपोल भिक्षुपिसं शील शिक्षायात धारण
याना विज्याना च्वंच्वनीगु जुया च्वंच्वन । शील
शिक्षायात क्वातुका यंका व शील शिक्षायापाखे याउसे
अःपुसे च्वंक अतिक्रमण ज्वीगु उल्लंघन ज्वीगु क्लेश
धर्मतयत वसपोलपिसं छेदन भेदन याना विज्याइगु
जूयानिति, यानाच्वनीगु जूयानिति, यायेधुंकीगु जूयानिति
वसपोलपिन्त भिक्षु धका धाइ ।

वितिक्रमण क्लेश धैगु पिने पिने खनेदया
च्वंच्वनीगु क्लेशत खः, तर दुने खनेमदयेक तितिन्हुया
च्वंच्वनीगु क्लेशत नं भीके दया च्वंच्वनीगु दु । दुने
दुने ब्वब्वंदना पिहांवया च्वंच्वनीगु परियुत्थान क्लेश
धैगु व क्लेशतयत नं भिक्षुपिसं समाधि शिक्षा थःपिंके
दयका उगु समाधि शिक्षाया पाखे छेदन भेदन याना
विज्याना च्वंच्वनीगु जूयानिति “क्लेसे भिन्दतीति
भिक्षु” क्लेशयात भेदन याईपि, क्लेशयात छेदन याईपि
भिक्षु धका धाइ । पुगु अर्थ कथं वसपोलपिसं मने पुनि
लुया बया ब्वब्वंदना, तितिन्हुया च्वंच्वनीगु, छतःमतः;
क्लीगु कथं भीत घाधाशाधा कंका तैतीगु क्लेशतयत, नं

छेदन भेदन याना विज्याइगु जूयानितिं वसपोलपि॑ं भिक्षु
खः ।

अनलिपा वा॒ मचायेक दुने घुसेजुया च्वंच्वंगु
क्लेशतयतः नं वसपोलपिसं हा॒ मा॒ नापं ल्यहेथना
हानंछको॒ लुया॒ मवैगु॒ कथं॒ छेदन भेदन याना॒
विज्यायेसःपि॑ं, याना॒ विज्याना॒ च्वंपि॑ं, याना॒ विज्याये॒
धुंकूपि॑ं जुया॒ वसपोलपिन्ति॑ भिक्षुधाइ॑ । उजोपि॑ भिक्षु॒
पिनिगु॒ दर्शन मदयेका॒ च्वंच्वनेगु॒ उजापि॑ भिक्षुपिनिगु॒
अनुशासन मदयेका॒ च्वंच्वनेगु॒ उपासक उपासिकापिनिगु॒
निति॑ न्हापांगु॒ परिहानी॒ ज्वीगु॒ बेफाइदा॒ ज्वीगु॒ कारण
खः॒ धका॒ भगवान् बुद्धं आज्ञा॒ दयेका॒ विज्यागु॒ खः॒ ।

थुकथं प्रज्ञा॒ शिक्षाद्वारा॒ वसपोलपिसं॒ ल्यंपुल्यं॒
क्लेशतयतः नं॒ छेदन भेदन याना॒ छवयेफूगु॒ जूयानिति॑
च्वये॒ कना॒ वये॒ धुंगु॒ निता॒ प्रकारयागु॒ विशिष्ट॒ अर्थयात॒
कया॒ भिक्षु॒ धाइ॒ धैंगु॒ खंयात॒ भीसं॒ सीकेमा॑ । उजापि॑
भिक्षुपिंगु॒ दर्शन मदयेका॒ च्वंच्वनेगु॒ उपिलिसे॒ सत्संगत॒
मदयेका॒ च्वंच्वनेगु॒ उपिंखना॒ भीपि॑ लिचिला॒ च्वंच्वनेगु॒
वा॒ उकियात॒ भीसं॒ बेवास्ता॒ याना॒ च्वंच्वनेगु॒ यात॒ धा॒ सा॒
व॒ उपासक उपासिका॒ धायेका॒ च्वंपि॑ व्यक्तिपिनिगु॒ निति॑
बेफाइदा॒ ज्वीगु॒ खः॒, दुष्परिणाम॒ पिहां॒ वैगु॒ खः॒ इमिगु॒
जीवन॒ विनासयानिति॑ परिहानी॒ जूवनीगु॒ कारण॒ खः॒ ।
थथे॒ न्हापांगु॒ परिहानीयात॒ वसपोलं॒ आज्ञा॒ दयेका॒
विज्यात॒ । अनं॒ लिपा॒ अपरिहानीय॒ कथं॒ बेफाइदा॒ मज्वीक
फाइदा॒ दयेकेगु॒ अलाभया॒ थासय॒ लाभ॒ उत्पत्ति॒ यायेगु॒
दुष्परिणामया॒ थासय॒ सुपरिणाम॒ उत्पत्ति॒ यायेगु॒ हानीया॒

थासय उन्नति विकाश याना यंकेगुनिंति “भिक्खु दस्सनं
न हापेति” धका थुकथं न्हापायागु खंयात मेकथं ज्वीका
वसपोल तथागतं आज्ञा दयेका बिज्यात । थःत परिहानी
ज्वीके मयःपिं उपासक उपासिकापिसं न्हचावले नं भिक्षु
दर्शनयात वेवास्ता याना च्वंच्वनीमखु । भिक्षु दर्शन
यायेगुली इपि न्हचावले हे न्हचचिला च्वंच्वनी । भिक्षु
दर्शन इमिसं प्राप्त याना च्वंच्वनी । भिक्षुपिनिगु
सम्पर्कय् इपि वयावं च्वंच्वनी । भिक्षुपिनिगु दर्शनय,
संगतय् वया च्वंच्वनीपिं, दर्शन प्राप्तपिं व्यक्तिपिन्त
परिहानी ज्वीमखु । थुकथं न्हापांगु अङ्ग कथं छखे
परिहानी ज्वीगु व मेखे परिहानी ज्वीमखुगु खं यात
वसपोल तथागतं आज्ञा जुया बिज्याःगु जुया च्वंच्वन ।

भिक्षुपिन्गु जीवन उपासक उपासिकापिनिगु
चतुप्रत्यय संग्रहय् लिधना च्वंच्वनीगु खं सकसिनं नं
सिया च्वंच्वंगु खं खः । भिक्षुपिसं आध्यात्मिक जीवन
शील, समाधि, प्रज्ञा धैगु थुपि शिक्षात बृद्धि याना यंके
फैगु व थीथी क्लेशत छेदन भेदन याना यंकेया निति
उद्योग यायेफङ्गुली उपासक उपासिकापिनिगु भौतिक
सहयोग अतिकं उपकार जुया च्वंच्वंगु सकसिनं सिया
च्वंच्वंगु खं खः । उपासक उपासिकापिनिगुपाखें
चतुप्रत्यय धैगु चीवरवस्त्र, भोजन, शयनासन, वथेतुं रोग
इत्यादि ज्वीगु अवस्थाया निति वासःस थव प्यता चीज
वस्तु प्राप्त याना बिज्याना च्वंच्वनी । दातापिसं सहयोग
ब्यूगु चतु प्रत्यययात ग्रहण याना क्या भिक्षुपिसं थःके
शीलशिक्षा व समाधिशिक्षा व प्रज्ञाशिक्षा दैगु कथं

उद्योग याना विज्याना च्वंच्वनी । धात्थें शीलं सम्पन्नं
जुया, शीलया पाखें हटेयायेफूगु क्लेशधर्मतयत् हटेयाना,
समाधिं सम्पन्नं जुया मानसिक असभ्यतायात् प्रकट
ज्वीकीगु क्लेशधर्मं अलग जुया, थःत शान्तं प्रश्रव्य
स्थिती थंका बीफूगु ज्या यायेगु क्षमता दयेका
च्वंच्वनी । वथेंतुं हे प्रज्ञाशिक्षा बृद्धि याना यंका
प्रज्ञाशिक्षां हटेयाये फूगु अनुशयक्लेश धैगु व क्लेशतयत्
छेदन भेदन याना धात्थें हे सही सलामत भिक्षुपिं
धायेका च्वने दयेका च्वंच्वनी । उकथं भिक्षुपिं उपासक
उपासिकापिनिगु सहयोग प्राप्त याना क्या थःपि शुद्धगु
जीवन हना वनेफुपिं ज्वीगु खंयात महसूस याना
वसपोलपिंसं नं प्रत्युपकारया रूपे उपासक उपासिकापिन्त
उपकार ज्वीकथं वसपोल तथागतयागु सन्देश विया
विज्याना च्वंच्वनी ।

उपासक उपासिकापिसं चतुप्रत्यय द्वारा संग्रह
याःगु कारणं इमिगु सहयोग प्राप्तजुया जिमिसं वसपोल
तथागतयागु सही धर्मयात सही कथं अभ्यास याये खन
। आचरण याये खन । थःपि शुद्ध ज्वी खन धका
थःपि शुद्ध जुया वनेदुगु धर्मया प्रति वसपोलपिंके गाकक
गाकक हे आस्था व विश्वास बृद्धि जुया वया क्वात्तुसे
च्वंक हे व धर्मया महत्तायात थ्वीका विज्याइगु
जुयाच्वन । उकिया ल्यूल्यू थुजागु धर्म जिमित उपकार
याःपिं उपासक उपासिकापिन्त नं जिमिसं छुं यायेमाःगु
दु । थ्व जिमिगु तःधंगु कर्तव्य खः धका भाःपाः थःगु
निकट सम्पर्के वया च्वंच्वनीपि उपासक उपासिकापिन्त

इमिगु चरित्र भिंका यंकेया निंति इमित शीलयागु शिक्षा विया बिज्याइगु जुया च्वंच्वन । गुगु शीलशिक्षा प्राप्त याना कया उपासक उपासिकापिसं थःगु असंस्कृत पह, असभ्य पहः जंगली पहयात वांछवया सुसंस्कृत, सभ्य व धात्यें हे सुसंयतपि व्यक्तिपि जुया थःगु जीवन स्तरयात थल्हवना यंके फैगु जुया च्वंच्वन । उलि जक मखुसे थःपिसं गथे समाधिचित्त दयेका मानसिक असभ्यतायात हटेयाना छ्वयेदुगु खः, व हे अनुभूतियात न्हच्चीका उपासक उपासिकापिन्त नं व हे शिक्षा विया जिमिसं इमिगु मानसिक असभ्यतायात नं चीका छ्वया मनस्थिति सभ्यपि याना बीमा: धैगु भावनां प्रेरित जुया प्रत्युपकार यायेगु कथं भिक्षुपिसं उपासक उपासिकापिन्त समाधिशिक्षा स्यनेकने यानाविया इमिगु मनस्थितियात नं सुसभ्य ज्वीगु कथं, परियुत्थान क्लेश हटेयाय फैगु कथं मार्ग निर्देशन विया बिज्याइगु जुया च्वंच्वन ।

अनंल्यू गुगु प्रज्ञाशिक्षा प्राप्त याना कया थःपि परिशुद्ध जूवंगु खः, उच्च श्रेणी थ्यंकःवने फूगु खः, वथेतुं हे थः उपासक उपासिका जुया च्वंच्वपिन्त नं व श्रेणी थ्यंका बीमास्ते वःपि भिक्षुपिसं थःथः उपासक उपासिकापिन्त प्रज्ञाशिक्षा विया प्रज्ञाशिक्षायागु आचरण अभ्यास याका इमितः नं प्रज्ञाशिक्षां सम्पन्न ज्वीकेविया इपि नं संसार दुःखं मुक्त ज्वीगु स्थिती थ्यनीगु कथं प्रत्युपकार याइगु जुया च्वंच्वन । थथे याये फयेक उपासक उपासिकापि भिक्षुपिंगु निकट सम्पर्क वयेमाःगु जुया च्वंच्वन । निकट सम्पर्क वैपि उपासक

उपासिकापिन्त भिक्षुपिसं उकथं प्रत्युपकार याइगु जुया
च्वंच्वन् । थुगु रूपं भिक्षुपिनिगु पाखे उपासक
उपासिकापिन्त दुःखं मुक्त जुइगु मार्ग प्राप्त जुया
विमुक्तियागु लं समेतं ध्वदुइका वनेगु लाभ दैगु भिंगु
सुपरिणाम इमिसं भोगेयाये खनीगु जूयानिंति भिक्षुपिनिगु
दर्शन प्राप्त यायेगु इमिगु निंति अपरिहानी जुइगु लाभ
ज्वीगु कारण जुल । भिक्षुपिनिगु सम्पर्क मदझिपं
उपासक उपासिकापिसं व लाभ प्राप्तयाना काये
फैमखु । अथेजुया भिक्षुपिनिगु दर्शन मदयेका च्वंच्वनीपि,
निकट सम्पर्के मवैपि उपासक उपासिकापिन्त परिहानी
ज्वी । थुकथं भगवान बुद्धं लाभ हानीयागु खं आज्ञा
दयेका विज्याःगु खंयात भीसं सीकेमाःगु जुया च्वंच्वन् ।
अलेतिनि भीपि मनुष्य जीवने जन्म कावया च्वंच्वनागु
व नं भगवान बुद्धयागु उपदेश म्वाना च्वंच्वंगु अवस्थाय्
मनू धायेका जन्म कावये दया च्वंच्वंगु भीगु निंति
तःधंगु लाभ जुइगु जुल । व लाभं भीपि वञ्चित
मज्जीगु जुल । मनू धायेका बुद्धशासन लिसे सम्पर्क
तयेखंगु अवस्थाय् व लाभं भीपि वञ्चित ज्वीका
च्वंच्वनेमाल, उकिं भीपि परिहानी ज्वीका च्वंच्वने माल
धाःसा वथेजागु तःधंगु हानी मेगु भीगु निंति मदुगु जुल
। व हानिं बचेयाये माःगु जूयानिंति भगवान बुद्धं थथे
जुल धायेवं हानी ज्वी नहै उपासक उपासिकापिसं थुकथं
जुल धायेवं लाभ प्राप्त ज्वी नहै धका वङ्गिस स्थविरयात
आज्ञा दयेका विज्याःगु खंयात बःकया वसपोल सयादोनं

भीत तःधंगु अनुकम्पा तया आज्ञाजुया विज्याना च्वंगु
जुल ।

चतुप्रत्यय द्वारा संग्रह याना उपकार याइपि
उपासक उपासिकापिन्त लाभजीमागु जुया हे भगवान
बुद्ध उकियात महत्व बिया वर्षवास सिध्येसाथंतुं हे
स्वयं थःपि न चारिका बिज्याइगु वथेतुं भिक्षुपिन्त न
चारिका वनेगुनिति, चाहचूवनेगु निति प्रेरणा बिया
बिज्याइगु खं भीसं सिया च्वंचंगु दु । उकथं चारिका
बिज्याये माःगुली वसपोलं महत्व बिया बिज्यागु छु
कारणे ? भीसं बिचाः यायेथाय् दु ।

थौं कन्हे अप्वःयाना मनूतय चारिकाय वनेगु
धैगु हे मस्यूगु थाय् सीकः वनेगु स्वयेमनंगु स्वःवनेगुगु
..... खः ।

चतुरारक्ख धैगु शब्दे चतु आरक्ख धैगु निगू
शब्द ज्वरेजुया च्वंगु दु । चतु धैगु प्यंगू खः, आरक्ख
धैगु रक्षा याईगु सुरक्षा याईगु संरक्षण याईगु धैगु खः
। अथे जूयानिति थव प्यंगू प्रकारयागु बिधियात भीसं
संक्षिप्त कथं न्यनावना, फु कथं भीसं आरक्षा यागु
व्यवस्था यायमाः । थव आरक्षायागु व्यवस्था भी पुलां
पुलांपि गुरुपिसं आचार्यपिसं अथे हे संरक्षणया निति
धका प्राप्त याना बिज्यागु महत्वपूर्णगु गुण धर्म खः ।
थुकी धैतःगु अनुसारं प्यंगू गुणाङ्गु दुथ्याना च्वंगु दु ।

दक्ले न्हापांगु गुणाङ्गु खः “बुद्धानुस्मृति” भगवान
बुद्ध धैगु भाव दैगु खः । अथवा चारिका याना
म्हमस्यूपि म्हसीका यक्व यक्व लाभ प्राप्त याना कायेगु

धैगु उजागु उद्देश्य तया चारिकाय् छवया विज्याइगुला
 ले भगवान् बुद्धं ? उकथं मखु । भगवान् बुद्धं
 चारिकाय् छवया विज्याइगुया खास उद्देश्य छु ले ?
 वसपोलं प्रेरणा नं बिया बिज्यात खः “चरथ भिक्खवे
 चारिकं” भिक्षुपि छिपि चारिका याःहु” धका । उकथं
 प्रेरणा बिया बिज्याना तैतःगु लाभया निंति नं मखु
 स्वदेः मनंगु थाय् स्वयेनंकेया निंति नं मखु । “बहुजन
 हिताय” आपालं आपालं जनतापिन्त हित यायेया निंति,
 उपकार यायेया निंति भिक्षुपि छिपि चारिका याःहु धका
 धया बिज्याना तैतःगु खः । अले गुकथं लाभ प्राप्त
 याना बहुजन हित यायेगुले ? नकतिनि थन गुगु
 व्याख्या याना कना बिज्याना च्वच्वंगु उपदेश खः
 शीलशिक्षा, समाधिशिक्षा व प्रज्ञाशिक्षा धैगुया । धात्ये
 धायेमाल धाःसा थ्व स्वता प्रकारयागु शिक्षा मानव
 जीवनयात अमूल्यगु शिक्षा खः । उच्च श्रेणी थ्यकः
 वनेगु शिक्षा खः । व शिक्षाया अभावे मनूत गुलितक
 कवहच्यना च्वच्वनीगु खः, गुलितक दुर्दशां परिपूर्ण जुया
 च्वच्वनीगु खः, गुलितक नारकीय जीवन हना च्वच्वने
 मालीगु परिस्थिती इपि थ्यना च्वनीगु खः, गुलितक
 इमिगु जीवन पतित अवस्थाय् लाना च्वच्वनीगु खः, व
 पतित अवस्थाय् लाना च्वच्वंगु जीवनयात थल्हवनेया
 निंति, आपालं जनपिन्त हित यायेत, इमितः हित ज्वीगु
 उपदेश बीया लागिं भिक्षुपि छिपि चारिका याःहु धका
 भगवान् बुद्धं भिक्षुपिन्त प्रेरणा बिया थः स्वयं नं
 चारिकाय् बिज्याइगु जुया च्वच्वन । उके बुद्ध दर्शनं,

भिक्षुपिंगु दर्शनं गुगु लाभ जनतापिन्त प्राप्त ज्वीगु खः, व उगु लाभयात उद्देश्य याना भगवान् बुद्धं भिक्षुपिन्त चारिकाय् छ्रवया विज्याइगु जुयाच्चन । थथे चारिका विज्याना वसपोलपिसं शील, समाधि, प्रज्ञा शिक्षायागु उपदेश विया विज्याइगु खः । व उपदेश न्यने खनीगु अवस्थाय् इमिके छ्रसिं कथं ज्ञान वृद्धि जुया वया ज्ञान मिखा चालाःवया आः जिमिसंला मनुष्य धायेका थुकथं जीवन हनेमाःगु खनिसा धका चायेका धात्थे शुद्धकथं जीवन हना वनीगु अवस्थाय् व उपदेशयात अङ्गिकार याना उकियात कार्यान्वयन याना यंकीगु अवस्थाय् इमिगु जीवन छ्रसिंकथं च्वन्हच्याना वैगु जुयाच्चन । छुं गथे जुया व शील, समाधि प्रज्ञा शिक्षायात इमिसं बांलाक है आचरण यात, धारण यात, पालन यात, अभ्यास यात, उकियागुपाखें इमित भार्गफल ज्ञानतकं लाभ जुया दुर्गती पतन ज्वीमाःगु अवस्थां इपि मुक्त ज्वी खनकि हे इमिगु जीवन गुलितक च्वन्हच्यात धैगु खं भीसं सीका कायेफूगु जुयाच्चन ।

उकथं जीवन च्वन्हच्याका वीगु वसपोल तथागतयागु सन्देशयात बीफुपि भिक्षुपि ज्यूनिंति भिक्षुपिनिगु दर्शन दया च्वंच्वनीगु लाभया कारण खःसा भिक्षुपिनिगु दर्शन मदैगु परिहानीया कारण खः धैगु खंयात भीसं महसूस याये फयेकेमाःगु जुया च्वंच्वन । व हे कारण याना हे भगवान् बुद्धं बहुजनया हितया निंति छ्रिपि चारिका याःहुं धका धैविज्याइगु खः । बहुजनया हितयानिंति चारिका याना उकथं शील समाधि

प्रज्ञायागु उपदेश विया विज्याइगु अवस्थाय व शील समाधि प्रज्ञायागु उपदेशं “बहुजन सुखाय” इमित सुख ज्वीगु जुया च्वंच्वन । थुकथं बहुजनयात सुख वीफूगु उपदेश भिक्षुपिनिगु पाखे प्राप्तयाना कायेदैगु भिक्षुपिसं विया विज्याये सःगु जूयानिति, चारिका यायेगु उपदेश विया वसपोलं लोक कल्याणया ज्याय् ल्हा तयेया निंति भिक्षुपिन्त प्रेरणा विया विज्याना तैतःगु खः । उकथं दर्शन प्राप्त याना कायेफूपि उपासक उपासिकापिन्त लाभ ज्वीगु व दर्शन प्राप्त याये मफुपिन्त हानी ज्वीगु खंयात नं भीसं सीकेमाःगु जुया च्वंच्वन ।

भिक्षु दर्शन गुपिसं प्राप्त याना च्वंच्वनी इपि व्यक्तिपिन्त शील समाधि प्रज्ञाशिक्षा लाभ जुया च्वंच्वनी । व शील समाधि प्रज्ञा स्वंगू शिक्षायात है सद्धर्म धका धाइ । व सद्धर्म प्राप्त याना कया च्वनेगु इच्छा दुपि व्यक्तिपिन्त हित व उपकार ज्वीगु व सद्धर्म प्राप्त याये मफुपि व्यक्तिपिन्त परिहानी ज्वीगु जुया च्वंच्वन । व हे खंयात कया भगवान बुद्धं निगूगू अङ्ग नं कना विज्याना तैतःगु खः “सद्धम्म सवनं पमज्जति” । थव नं परिहानी ज्वीगु क्षेत्र खः । भिक्षु दर्शन मन्त धायेवं हे सद्धर्म श्रवण यायेगु अवसर इमित मन्त । सद्धर्म श्रवण यायेगु अवसर मदुपि व्यक्तिपि उगु सद्धर्म श्रवण यायेगुली प्रमादी जुया ज्वीपि जुल । इमिके सद्धर्म श्रवण यायेमा धैगु बिचाः तक न लुयावै मखुत । मार्ग नं स्पष्ट ज्वीमखुत । मात्र नसा, त्वंसा, च्वंसा, पुंसाया निंति जक हे चानं निहनं इपि व्यस्त जुया च्वंच्वनी ।

थःगु जीवन स्तर गन थ्यना च्वंच्वन, गथे जुया
च्वंच्वन, च्वय् लाना च्वंच्वनला, कवय् लाना च्वंच्वनला,
थल्हवना च्वंच्वनला, कवलाना च्वंच्वनला, सुनानं वास्ता
तक नं याये फैमखु । नये दत, त्वने दत, पुने दत,
च्वने दत, मोज मज्जाय् ज्वीदत धायेवं “थव हे खः
जिमिगु जीवनया सुख” धका उलिं हे इपि सन्तोष जुया
च्वंच्वनी । न इमित परिस्थितिया वास्ता दै, न इमित
मनस्थितिया वास्ता दै, न चरित्र बालाकेमाः धैगु च्यूताः
हे इमिसं काइ, न मनयात स्वच्छ यायेमाः पवित्र
यायेमा धैगु भावना हे इमिके दै । अथे मदुपि
व्यक्तिपिसं धोधूकथं थःगु जीवनयात छ्यला यंकीगु
अवस्थाय् गुगु हालते नं इमिगु जीवन च्वन्हच्यां वने
फैमखु । अपाय दुर्गतिं मुक्त ज्वीगु अवस्था इमित प्राप्त
ज्वीमखु । अपाय दुर्गति इमिगु नितिं सत्तीगु छेष्ये जुया
च्वंच्वनी । उकिं सद्धर्म श्रवणं वञ्चित ज्वीका छ्वने
मालीगु उपासक उपासिकापिनिगु नितिं निगूगु परिहानी
खः । अथे मखुसे भिक्षु दर्शन प्राप्त जुया वसपोल
भिक्षुपिसं बिया बिज्याःगु कना बिज्याःगु सद्धर्मयात
श्रवण याना कमसेंकम यदि इमिसं थःगु चरित्रयात
सम्म जक जूसां भिंका यंके फत धाःसा इमिगु जीवन
शारीरिक दृष्टिकोणं, वाचसिक दृष्टिकोणं उच्चकोटी
थ्यपि जुया च्वंच्वनी । सभ्यपि सुसंस्कृतपि धायेका
च्वनेदैगु अवसर इमित दै । अथवा थःथःपिसं नं सन्तोष
तायेका च्वने दै । जिगु थव शारीरिक कृयाकलाप
मयैपुसे मचों, थैपुसे चों, वाचसिक कृयाकलाप बांमला

मजू वांलाजू धका थःत थमं हे सन्तोष कायेदै । थःत
थमं मनयात भतिचा जक जूसां नं उत्साहित याना
तयेफै । बवतुंका छ्वे म्वालीगु अवस्थाय च्वनेदै ।

उकथं सद्धर्म श्रवणयापाखें लाभ प्राप्तयाना काय
फैगु भिक्षुदर्शनं याना जुया च्वंच्वन । उकिं भिक्षुदर्शन
सद्धर्म श्रवणया कारण जुया च्वंच्वंगु जूयानिंति भिक्षु
दर्शन दैगु पाखें याना सद्धर्म श्रवण याये खनीगु जुया
च्वन । अथे मखुत धाःसा निगूगु परिहानी लिसे नं
इमिसं सामना याये माली । गुपिं व्यक्तिपिसं निगूगु
परिहानीया सामना याये मालीगु खः व निगूगु
परिहानीया सामना याये माःपि व्यक्तिपिसं स्वंगूगु
परिहानीया ज्याय नं लहा तःवनीगु जुया च्वंच्वन ।
गुकथंले धाःगु बखते “अधिसीले न सिक्खति” अधिशील
शिक्षा सयेके सीके याइमखु अधिशील धैगु हे पञ्चशील
दशशील धयागु उच्चंगु शील सदाचार खः । विभिन्न
प्रकारयागु भौतिक अभिलाषा मतसे निर्वाण अभिमुखी
जुया निर्वाण प्राप्तियागु लक्षं पालन याना यंकीगु धारण
याना यंकीगु थःके दयेका यंकीगु शीलयात अधिशील
धका धाइ । सद्धर्म श्रवण याये मखंपि व्यक्तिपिसं व
अधिशील धैगु शिक्षायात नं आचरण याये खनीमखु ।
गुपिं व्यक्तिपिके अधिशील शिक्षा धैगु दैमखु उकियात
स्यने कने याय्-सःपि इपि ज्वीमखु खालि पिनेयागु
भौतिक तन्ताय हे जक इमिगु जीवन फुना बना
च्वंच्वनी, उकी हे जक इमिगु जीवन व्यस्त जुया
च्वंच्वनी इपि गबले नं अपायं बचेज्वी फैमखुगु

जूयानितिं इमिगु जीवन थल्हवना च्वच्वंगु जीवन धका
 धाये फैमखु । इमित लाभ दयेका च्वच्वन धका धाये
 फैमखु । इपि परिहानी ज्वीका च्वनेमाःपि ज्वी । अथे
 मखुसे गुपि व्यक्तिपिसं सद्धर्म श्रवण याना निर्वाण
 अभिमुख जुया च्वच्वंगु शील सदाचार थःपिके दयेका
 च्वनी, व शिक्षां इपि शिक्षितपि जुयावना च्वनी, इमिगु
 जीवन थब मनुष्यलोके च्वना च्वनीगु अवस्थाय नं
 च्वन्हच्याना वना च्वच्वनी, थनलिपा हानं इमिगु जीवन
 गबले नं क्वहयंगु थासे लावनीमखु सुगती इमिगु
 जीवनयागु उत्पत्ति ज्वीगु जूयानितिं इमित लाभ हे जुया
 च्वच्वनी, गबले नं इमिसं परिहानी फये मालीमखु ।
 उकिं अधिशील शिक्षां युक्त ज्वीक सद्धर्म श्रवण याये
 खनीगु इमिगु नितिं तःधंगु लाभ खः, सद्धर्म श्रवण याये
 मखनीगु व उपासक उपासिकापिनिगु नितिं तःधंगु हानी
 खः । छायले धाःगु बखते उकिं याना स्वंगूगु परिहानि
 चिला वने मखना, स्वंगूगु लाभं वञ्चित जुया इमिसं
 बालाक थःपिन्त उपकार याये फैमखुगु जूयानितिं खः ।

अथे स्वंगूगु शिक्षायात प्राप्त याना कायेफैगु
 कथं, स्वंगूगु गुणाङ्ग दइकथं, अपरिहानीय क्षेत्रे वनेगु खः
 धैगु जूसा उपासक उपासिकापिसं छु नं यायमाःगु दुले
 धाःसा अधिशील शिक्षायात सीका सयेका यंके माःगु दु
 आचरण याना यंके माःगु दु । उकथं याना यंकेगु
 अवस्थाय वसपोल सयादोनं वराबर दोहरेयाना धया
 विज्याना च्वनीगु शब्द कथं भीगु शारीरिक कृयाकलाप
 नं च्वन्हच्याई, वाचसिक कृयाकलाप नं च्वन्हच्याई, भीपि

सभ्यपिं ज्वी, सुसभ्यपिं ज्वी, सुसंस्कृतपिं ज्वी । उलिजक मखुसे व हे शीलयात बःक्या सुगती वनीगु जक मखुकि निर्वाण तक नं लाभ याना कायगु अवसर भीत प्राप्त ज्वीगु लाभ दैगु जुया च्वच्वन । व लाभं भीपिं वज्ञित ज्वीका च्वच्वने मज्यु ।

गुपि व्यक्तिपिंके अधिशील शिक्षा धैगु दैमखु व अधिशील शिक्षा धैगु सदाचारयागु शिक्षा मदुपि व्यक्तिपिंके मनस्थितियात च्वन्हचाकेमाः सभ्य यायेमाः धैगु भावना नं दैमखु । उकिं अधिचित्त शिक्षा नं इमिसं प्राप्त याना काये फैमखु । गुपि व्यक्तिपिंके अधिचित्त शिक्षा दैमखु, उपि व्यक्तिपिंके अधिप्रज्ञा शिक्षा धका क्लेशयात छेदन भेदन यायफुगु कथंयागु शिक्षा नं दैमखु । उकथं इपि परिहानी जक ज्वीका च्वच्वने माली । गुपि व्यक्तिपिंके अधिशील शिक्षा दया च्वच्वनीगु खः व अधिशील शिक्षायागु पाखेयाना थःगु चरित्र सुधार जुयावना च्वच्वनीगु व थःगु जीवन च्वन्हचाना वना च्वच्वनीगु खनीगु अवस्थाय छसिंकथं इमिके श्रद्धा बृद्धि जुयावइ । श्रद्धा बृद्धि जूलिसे धर्मयागु गुगु आस्था खः विश्वास खः व भनभन इमिके क्वातुया वनी । उकियाना इमिसं थःगु चित्तयात संयम यायेफैगु कथंयागु अधिचित्त शिक्षां थःगु क्लेशधर्म तयैत मदेका छवेफैगु अधिप्रज्ञा शिक्षायात नं बृद्धियाना यंकेगु क्षमता बृद्धि जुजुं वनी । थुकथं अधिचित्त अधिप्रज्ञाया शिक्षायात गुलि गुलि इमिसं अभ्यास यानायंकी उलि उलि हे इमिगु जीवन यैपुसेच्वंगु जीवन, गौरवनीयगु जीवन, सम्माननीयगु

जीवन जुया वनीगु खंयात महसूस याना, गबले थुकथं
थःपिं धर्मे प्रतिष्ठित जुया धर्मयागु महत्व सीका
वनेसःपिं ज्वीगु खः व धर्मयात योपि व्यक्तिपिनिगु प्रति
चाहे इपि स्थविरपि ज्वीमा, चाहे इपि मध्यस्थपि भिक्षुपि
ज्वीमा, चाहे इपि नवकपि भिक्षुपि हे ज्वीमा इपि
भिक्षुपिनिगु प्रति इमिके श्रद्धा आस्था विश्वास भन भन
ब्बलना वना इमित आदर गौरव तयसःपि, इमिगु
शिक्षायात बांलाक न्यनेसःपि नं जुया जीवनस्तरयात
च्वन्हचाका यनेफुपि ज्वीगु जूयानिंति इमित अपरिहानी
ज्वीगु जुया च्वच्वन ।

उकियागु अःखःकथं भीसं बिचाःयाना यंकेगु
अवस्थाय उकथं मयाःपि व्यक्तिपिन्त थःके उत्पत्ति
ज्वीफूगु छु हे क्लेशतयत चीका छ्वयेगु माध्यम मदैगु
जूयानिंति इमिसं श्रद्धा नं दयेका काये फैमखु । सही
कथंयागु श्रद्धा मन्त धायेवं व श्रद्धा मदुपि व्यक्तिपिसं
स्थविर भिक्षुपि नवक भिक्षुपि मध्यस्थपि भिक्षुपिनिगु प्रति
आदर गौरव तया इमिगु प्रति श्रद्धा तयेमा: धैगु खंयात
नं लोमंका छ्वया थःत परिहानी ज्वीका च्वच्वनी ।

थुकथं परिहानी व लाभया बिचाः याना यंका
विभिन्न प्रकारयागु थव अमुल्यगु शिक्षायात लाभ
यानाकया भिक्षुपिनिगु प्रति नं सहीकथं श्रद्धा तयेफैगु
ज्या यायेफैगु जुल । उकथं उपासक उपासिकापि
न्हचांवने फत धा:सा इमित लाभ ज्वी, इपि हानि
बचेजुया इमित अपरिहानी ज्वीगु कथंयागु धर्मत प्राप्त
ज्वीगु जुया च्वन । उकथं याना वनेगु इमिगु कर्तव्य

जुया च्वन, उपासक उपासिकापिनिगु लक्ष जुया च्वन
धैगु खं वसपोल सयादोनं आज्ञा दयेका विज्यात ।

गुलिनं अपरिहानीयागु अङ्ग प्रत्यङ्गत खः, व अङ्ग
प्रत्यङ्गत पूमवंकल धायेवं परिहानी ज्वीगु व अङ्ग प्रत्यङ्ग
पूवंका यंके फत धायेवं अपरिहानी ज्वीगु खंयात
विचायाना यंके फयेकेमाः । सयादोनं धैबिज्यागु खं
फुकं धया च्वच्वनेगु बखते समयं भ्यावेज्वीथं मचों ।
उकिं छोटकरिं जक थन छलपोलपिन्त कनेत्यना ।

गुपि व्यक्तिपिंके धात्थेंगु श्रद्धा उत्पत्ति ज्वीमखु
क्वात्तुसेच्वंगु धिसिथाःगु ज्ञानं खंका उत्पत्ति ज्वीमाःगु
श्रद्धा मदुपि व्यक्तिपिसं श्रद्धां स्वयेमाःगु श्रद्धा दृष्टितया
यायेमाःगु ज्या खं याय् फैमखु । उपदेश इत्यादि न्यनेगु
नितिं विहार इत्यादी वनीगु अवस्थाय न अन वना थःमं
छु खंयात दयेका तयेमाःगु खः, गुगु थःगु नितिं
महत्पूर्ण ज्वीगु खः, उगु क्षेत्रे इपि व्यक्तिपिंके दृष्टि
दैमखु । अथे थःके क्वात्तुसेच्वंगु श्रद्धा मदुगु कारणं
याना, ज्ञानं युक्तगु श्रद्धा मदुगु कारणं याना, इपि
छिद्रान्वेपी जुया च्वच्वनी । गन२ भूल चूक दु गन२
द्वंका तैतःगु दु गन२ उपहास यायथाय दु गन२
आलोचना यायथाय दु उजागु खंयात जक इमिसं माला
जुया च्वच्वनी । हो ता: जक स्वया जुया च्वच्वनी ।
छु धाये थाय् दुगु गिजेयायेथाय् दुगु उजोगु खंयं जक
दृष्टि तयाच्वनी । उपदेश न्यंसां न व उपदेशं छु ज्ञां
ज्वनेगु खः, उकियात महत्व मब्यूसे उके दोष मालेगु
छु दु व जक स्वया इमिसं उपदेश न्यना जुयाच्वनी ।

उपदेशपाखे सही ज्ञान कायेगु स्वैमखु । व उभिगुनितिं परिहानी खः । अथे मखुसे धात्थे हे कवात्तुसेच्चंगु प्रज्ञा दयेका ज्ञानं युक्तगु श्रद्धा दयका उपदेशयात नं सही सलामत कथं न्यना उकियागु पाखे ज्ञां कया व उपदेशयात थःमं धारण याये फैगु कथं याना यंकल धाःसा उपि व्यक्तिपिन्त आपालं उन्नति ज्वीगु जुया च्चंच्चन । थ्व हे खंयात विस्तृत रूपं वसपोल सयादोनं लिपायागु शनिवारय् आज्ञा दयेका बिज्याये धका धैबिज्यागु दु । उकिं जिं अपो विस्तृत यानाच्चने मखुत, समय यक्व अभाव ज्वीधुंकूगु जुया उपदेश थनंतुं क्वचायेके त्यना ।

साधु

साधु

साधु

फरवरी २५ तारीख

थौं आपालं धैथें उपदेशया समय लिपा लात । भाय हिलीम्ह व्यक्तियात कावनेगु लिपा लानाच्चंगुलिं उकथं जूगु थेंचों । थुजागु ज्या खंयं आधाघण्टा लिपा लाइगु धैगु भीतः हानी जूवनीगु जूयानितिं न्हचवः यायेमागु ज्या खंयात न्हचवः हे याये फयेकेगु याये सयेकेगु आवश्यक दु । शासनिक कृयाकलापय ढीला सुस्ति ज्वीवं उपदेशे हानी ज्वीयो । उकिया निंतिं लिपा लिपायात होश तया ज्या यायेगु आवश्यक धैगु खं सयादोनं आज्ञा दय्का बिज्यात ।

वंगु शानिबारे छ्लपोलपिन्त “अंगुत्तर निकाय सत्तक निपात” निगूगु परिहानीय उपदेश, उपासक परिहानीय सुत्त धका गुगु उल्लेख जुयाच्चंगु सूत्र खः व सूत्रयात वःक्या उपासक उपासिका जुया च्चंच्चंपि गुकथं बुद्धशासनिक दृष्टिकोणं हानी ज्वीका च्चंच्चनीगु खः, छुं अङ्गत मन्त धायेव इपि बेफाइदा ज्वीका च्चनेमापि ज्वीगु खः, व खंयात थःथितिया रूपे समागम जुया च्चंच्चंपि उपासक उपासिकापिन्त सीकेबिया उकथं हानी ज्वीका च्चनेम्वाक, परिहानी ज्वीका च्चनेम्वाक, उन्नति व बृद्धि यायेफैगु कथं अपरिहानीय ज्वीगु धर्मयात नापं क्या परिहानी ज्वीगु थ्व थ्व कारणं खः, अपरिहानी ज्वीगु थ्व थ्व कारणं खःधका उगु विषययात कृष्णपक्ष व शुक्लपक्ष छुटेयायेथे छुटेयाना कना यंका च्चंच्चनागु खः, व उपदेश फोमचानि । अथे जूयानितिं

थौं व हे उपदेशयात स्वाका कना यंकेत्यना धैगु खं
वसपोल सयादोनं आज्ञा दयेका बिज्यात ।

वंगु शनिबारयागु उपदेशलिसे थौयागु उपदेश
स्वापू तयेया निंति वंगु शनिबारे गुगु छ्लपोलपिन्त
स्पष्टिकरण सहित व्याख्या याना कना वयागु उपासक
उपासिकापिं परिहानी ज्वीगु प्यंगू कारण, उपासक
उपासिकापिं बृद्धि ज्वीगु प्यंगू कारण संक्षिप्त कथं थन
न्हच्यथनेगु आवश्यक ज्वीगु जुयाच्चंच्वन । उकियानिंति
वसपोल सयादोनं वंगु शनिबारयागु उपदेशयात हे
संक्षिप्त कथं दोहरेयाना कना बिज्याना च्चंच्वंगु खः ।
अथे दोहरे याःसा तिनि हे जक भीसं नं लुमंका तये
फैगु जुया च्चंच्वन, मखु धैगुजूसा कने धुंकल सिधल
फुकं फच्छ्या का धयाथे जूवनीगु जुल ।

प्यंगू प्रकारयागु परिहानी ज्वीगु अङ्ग छुले धाःगु
बखते दकसिबे न्हापांगु अङ्ग “भिक्खु अदस्सना” खः ।
थःपिनिगु शारीरिक, वाचसिक, मानसिक किंवा
कलाप शुद्ध स्वच्छ व उच्चकोटी थ्यनीगु कथं उपि
क्रियाकलापतयत बांलाक पालन याना बिज्याये धुंकूपि,
बिज्याना च्चंच्वंपि भिक्षु श्रमणपिंगु दर्शन मयार्थिगु
दर्शनया अभाव जुया च्चंच्वनीगु, दहे दःसां नं दर्शन
मयाइगु उपासक उपासिकापिनि हानी ज्वीगु इमितः
बेफाइदा ज्वीगुया कारण खः । अथे मखुसे उजापिं
संयमीपिं भिक्षु श्रमणपिनिगु दर्शन प्राप्त जुल धाःसा
इपि उपासक उपासिकापिन्त अपरिहानी धका फाइदा हे

ज्वीगु जुया च्वंच्वन, इमिगु उन्नति, बृद्धि हे ज्वीगु
जुयाच्वंच्वन ।

निगूगु परिहानी कथं भिक्षु श्रमणपिनिगु दर्शन
प्राप्त ज्वीगु अवस्थाय वसपोलपिसं उपासक
उपासिकापिन्त सुथांलाके, गतिलाके, इमित फाइदा वी,
इमिगु जीवन उद्धार याये धका सद्भावनायागु दृष्टि
तया कना विज्याइगु वसपोल तथागतयागु सद्धर्म धैगु
सत्पुरुषपिसं प्रशंसा याना तैतःगु गुगु धर्म खः, थुगु
जीवनयात नं कल्याण ज्वीके फूगु लिपायागु जीवनयात
नं आधार भरोसा ज्वी फूगु थःगु मनस्थितियात
उच्चकोटी थ्यंका बीगु उगु सद्धर्म श्रवण यायेगुली उपि
उपासक उपासिकापिनिगु चाहना मन्त, दिलचस्पी मन्त,
उलिजक मखु व सद्धर्मयात श्रवण नं यायेगु स्वभाव
इमिके मन्त धाःसा व उपासक उपासिकापिनिगु निंति
परिहानी ज्वीगुया कारण खः । उपासक उपासिकापिं
लाभं वञ्चित ज्वीका, वेफाइदा ज्वीका च्वंच्वने माली ।
तर अथे मखुसे गबले उपासक उपासिकापिसं श्रद्धापूर्वक
भिक्षुपिसं कना विज्याइगु सद्धर्मयात श्रवण याइगु खः,
सद्धर्मयात श्रवण याना व अनुसारं थःगु जीवनयात
न्हच्याका वना च्वंच्वनीगु खः, छ्यला वना च्वंच्वनीगु
खः, सद्धर्म अनुरूप ज्वीक ज्या याना वना च्वंच्वनीगु
खः । उगु हालते उपि उपासक उपासिकापिन्त लाभ
ज्वी, अपरिहानी ज्वी, फाइदा ज्वी, इमिगु उन्नति ज्वी,
बृद्धि ज्वी, विकाश ज्वी । थव निगूगु परिहानी व
अपरिहानी ज्वीगुया कारणत जुया च्वंच्वन । उकथं

सद्धर्मयात श्रवण यायेधुंका थःके दयेके माःगु उच्चकोटी
थ्यना च्वच्वंगु गुगु शील आचरण खः, सदाचारयागु
शिक्षा खः, व सदाचारयागु शिक्षायात नं इपि उपासक
उपासिकापिसं पालन याना यंके फयेकेमाःगु जुया
च्वच्वन् । अथे पालन मयात, उच्चकोटी थ्यनीगु
कथंयागु शारीरिक ज्या खंत इमिके मन्त, वाचसिक
ज्या खंत इमिके मन्त धासा इपि उपासक
उपासिकापिन्त परिहानी हे ज्वी अले हानं लाभ
इत्यादियागु आशा क्या मेपिसं प्रशंसा याका
च्वनेयानिंति जक धका यदि देखावति पहलं शील
गुणधर्मे पालन याःथें याःथें च्वंक व्यवहार याना
जुयाच्वन धाःसा व नं उपासक उपासिकापिनिगु निंति
परिहानीया कारण खः ।

उकिं अधिशील शिक्षायात स्यना मकायेगु सयेका
मकायेगु व अनुसारं व शिक्षाय मच्वनेगु हे परिहानीया
कारण खःसा उकियात हे अःखंत प्वीका यंका
लाभयानिंति मखु नांदकेया निंति मखु, मेपिसं प्रशंसा
याका च्वनेयानिंति मखु थःगु जीवनयात क्लेशं
मुक्तयाना निर्वाण अभिमुखी जुया निर्वाण ध्यंकेया निंति
हे जिमिसं ध्व शील गुणधर्मया आचरण याना
च्वच्वनागु खः मेता कारणं मखु धका धान्थे हे
उच्चकोटीयागु मनोभावना न्हच्चीका, शील सदाचार
गुणं सम्पन्न जुया वनाच्वच्वन धाःसा, उगु शिक्षायात
धारण याना वनाच्वच्वन धाःसा, इपि शिक्षायात धारण
याना च्वच्वनीपि उपासक उपासिकापिनिगु अभिवृद्धि हे

ज्वी, परिहानी मखु । थुकथं स्वंगूरु परिहानी व
अपरिहानी ज्वीगुया कारण नं वसपोल सयादोनं
उखुनुयागु शनिबारे आज्ञा दयेका विज्यागु जुल ।

अनंतिलिपा प्यंगूरु अङ्ग कथं उपासक उपासिका
जुया च्वच्वनीपिसं चाहे स्थविर, चाहे व मध्यस्थ, चाहे
नकतिनि नकतिनि जूपि न्हून्हूपि नवक भिक्षुपि थज्वीब्यु
इमिगु प्रति गुगु आस्था व विश्वास तया व्यवहार
यायेमागु खः, इमिके दुगु दो बिदो जक ल्याचाः याना
मचोसे इमिगु गुणयात नं स्मरण यायेफैगु खः, स्मरण
याय ज्यूरु उगु उगु गुणयात स्मरण याना स्थविर,
मध्यम, नवक भिक्षुपिनिगु प्रति सही कथं व्यवहार याना
वनेफत धाःसा इमित अपरिहानी जुया च्वनी । उकथं
मज्जो पलाचापतिकं पलाचापतिकं इमिसं खालि दो जक
माला छेकिं जक तैगु कथं व्यवहार याना यंकल धाःसा
व उपासक उपासिकापिनिगु निंतिं परिहानीया कारण खः
। इमित वेफाइदा ज्वीगुया कारण खः ।

थुकथं थ्व प्यंगू प्रकारयागु अङ्ग उपासक
उपासिकापिनि परिहानी ज्वीगु व अपरिहानी ज्वीगु
कारण जुयाच्वंगु खं वसपोल सयादोनं बालाक
व्यक्तयाना उखुनु कना बिज्याये धुंकुगु जुया च्वन । थौं
हानं स्वाकेत्यंगु उपदेश लिसे स्वापू तया छलपोलपिन्त
वनेधुंकुगु खं नं लुमंका बीयानिंति थ्व संक्षिप्तं दोहरे
जुया च्वच्वंगु जुल ।

उपासक उपासिकापिनि परिहानी ज्वीगु न्यागूरु
कारणय उपदेश न्यनीगु अवस्थाय उपासक उपासिकापिसं

गुकथं न्यनेमाः धैगु खं व्यक्तयाना तैतःगु दु । थव
 शासनय् दुने अथवा थव बुद्धोपदेशय् दुने धात्थें धात्थें
 शासनयागु प्रति आस्थातया विश्वासतया शासनयागु
 उन्नति अभिबृद्धिया नितिं धका थःगु जीवनपाना
 शासनया सेवा याना च्वच्वंपि धात्थेयापि भिक्षुपि धैपि दु
 । वसपोल तथागतं कना बिज्याना तैतःगु सद्धर्म धैगु
 उपदेशयात रक्षा यायेमाःगुया कारणं याना व
 उपदेशयात नं तोमफीक वसपोल तथागतं उपदेश याना
 थका बिज्यागु अनुरूप वसपोल तथागतया परिनिर्वाणं
 लिपा वसपोलया श्रावक शिष्य इपि भिक्षुपिसं उगु
 उपदेशयात तंका छ्वेमज्यू नहंका छ्वेमज्यू लोप
 यायेमज्यू सुरक्षा याना तयेमाः स्थिर याना तयेमा,
 शुद्धरूपं दयेका तयेमाःधैगु शुद्धगु भावना न्हचोने
 न्हचचीका प्रथमसंगायन इत्यादि संगायन आरुढ याना
 वसपोलयागु उपदेशयात स्वंगू पिटकया रूपे, न्यागू
 निकाय आदिया रूपे संकलन याना थका बिज्याःगु दु ।
 व उपदेशया संकलित स्वरूप गुकियात थौकन्हे भीसं
 त्रिपिटक धका नं न्यना च्वच्वनागु दु, न्यागू निकाय दु
 धका नं न्यना च्वच्वनागु दु, उगु त्रिपिटक धा:गु
 वसपोलयागु सत्तुउपदेशयात अध्ययन यायेगु, चिन्तन
 मनन यायेगु, उकियात रक्षा यायेया नितिं व उपदेशयात
 फूचाः कथं अध्ययन यायेगु, परियत्तियागु ज्या,
 परियत्तियागु अभिभार क्वबिया शासनयात तिबःविया
 बिज्याना च्वच्वंपि धात्थेयापि भिक्षुपि धैपि दु । थःपिसं
 गुगु उपदेशयात अध्ययन याःगु खः व उपदेश अनुसारं

ज्याय छ्यला अथवा कार्यान्वयन याना यंकाच्चर्वपि दु ।
 परियत्तियात कार्यान्वयन यायेगु धैगु हे प्रतिपत्ति धैगु
 आचरणयात दयेका च्वच्वनेगुयात धाःगु खः । व
 आचरणं थःपि युक्त जुया, व आचरणयात थःके दयेका,
 शीलगुण समाधिगुण प्रज्ञागुणं सम्पन्न जुया शासनयागु
 अभिभार कुबिया च्वच्चर्वपि प्रतिपत्ति शासन भारवाहक
 जुया च्वच्चर्वपि धात्थेपि भिक्षुपि नं ध्व शासने दु ध्व
 बुद्धर्मे दु ध्व बुद्धोपदेशे दुने दया च्वच्चंगु दु ।
 वसपोल वसपोलपिसं उकथं शासनयागु अभिभार कुबिया
 भिक्षुसंघपिसं शासनयात थौतक नह्याका हया बिमज्याःगु
 जूसा भीसं आः सद्धर्म धका न्यना च्वच्वनागु गुगु
 उपदेश खः व उपदेश न्यनेगु भाग्यं भीपि तापाका
 च्वने मालीगु खः । वसपोलपिनिगु सत्प्रयासं याना हे
 थौया अद्यापि व सद्धर्म धैगु उपदेशयात भीसं न्यने
 खना च्वच्वन, न्हायपने सिच्चुसेच्वक दुछ्वये खना
 च्वच्वन । वसपोलपिसं उलि कुतः याना बार बार
 संगायन याना, वया च्वनीगु विभिन्न प्रकारयागु भय
 उपद्रवयात ल्याःचाः मतःसे थःगु जीवन समेतं पाना ध्व
 सद्धर्मयात रक्षा याना बिया आतक नह्याका तया
 बिमज्याःगु जूसा कपाः तछ्यासां नं ध्व सद्धर्म थौ
 भीसं थथे याउक च्वना न्यने खनीगु सम्भावना मदु ।
 उके उजापि भिक्षुसंघपि ध्व शासने दुने धात्थे धात्थे हे
 दया च्वच्चंगु दु । वसपोलपिसं थःमं सीका बिज्याःगु
 अनुसारं, थःमं आचरण याना बिज्याःगु अनुसारं थःके
 दुगु ज्ञानयात थःके हे जक सीमित याना तैबिमज्याःसे

व ज्ञानयात थःगु सम्पर्के वया च्वंच्वंपि उपासक
 उपासिकापिन्त थःमं फुथें, थःमं स्यूथें, थःमं चाथें, थःमं
 खंथें उपदेश विया स्यने कने याना विज्याना च्वंच्वंनोगु
 खः । थः उपासक उपासिका धायेका च्वंच्वंपि नं शीलं,
 समाधिं, प्रज्ञां सम्पन्नपि ज्वीमाः धका उपासक
 उपासिकापिन्त नं शील समाधि प्रज्ञां सम्पन्न ज्वीका
 धात्थेंगु शुद्धगु पवित्रगु स्वच्छगु श्रद्धा दयेका वीयानितिं
 वसपोलपिसं कोशिस याना विज्याना च्वंच्वनीगु खः ।
 वथेतुं संवेग उत्पत्ति यायेमाःगु क्षेत्रय् उपासक
 उपासिकापि धात्थें धात्थें हे संवेग उत्पत्ति याय् फयेकेगु लंपु नं
 वसपोलपिसं क्यना विज्याना च्वंच्वनीगु खः । अथे क्यने
 माःयानिति हे वसपोलपिसं थःपि शासनया भार कुविया
 च्वंच्वंपि जूगु अनुसारं व भार कुविया तैतःगु यात
 थःके जक सीमित याना मतःसे कुविया च्वंच्वंगु भारं
 गुगु सार पिहांवया च्वंच्वनीगु खः व सारयात उपदेशया
 रुपे उपासक उपासिकापिन्त कना विज्याना च्वंच्वनीगु
 जुया च्वंच्वन ।

उकथं वसपोलपिसं सद्भावना तया सहिष्णुता
 तया थःथःपिनि उपासक उपासिकापिनि प्रति दया तया
 माया तया करुणा तया कना विज्याना च्वंच्वंनोगु
 उपदेशयात यदि उपासक उपासिका जुया च्वंच्वंपि
 व्यक्तिपिसं उपदेश न्यनेगु कथं मखुसे उपदेश कना
 च्वंच्वंगुली गन्थाय् दोषारोपण यायेगु हो प्वा: दु व हो
 प्वा: जक माःजुया, गन्थाय् लाक निन्दा यायेथाय् दु

गन्थाय् लाक उपहास यायेगु थाय् दु गन्थाय् लाक चो
 ज्वना थाथामथा यायेगु थाय् दु गन्थाय् लाक
 कुंखिनेथाय् दु व माला माला उपदेश न्यना च्वच्वन
 धाःसा इपि व उपदेश न्यना च्वच्वंपि उपासक
 उपासिकापि छु चित्ततया उपदेश न्यना च्वच्वंपि जुइ ले
 ? “उपारम्भचित्तो धम्मं सुणाति” रन्ध गवेसी हं ।
 “रन्ध गवेसी” धैगु कर्पिंगु गुणयात हे खंकेगु दृष्टि,
 खनीगु दृष्टि, उपदेश न्यनीमखु । गन्थाय् लाक व
 व्यक्तियागु व उपदेश कना च्वच्वंह व्यक्तियागु
 अवगुणया हो खनेदैगु खः प्वा: खनेदैगु खः, व प्वा:
 खंकेगु निति हो प्वा: माला माला उपदेश न्यना
 च्वच्वगुयात धाःगु खः । उकथं उपदेश न्यना
 च्वच्वनीपि उपासक उपासिकापि जुल धाःसा इमिसं थःत
 लाभ दयेका मच्वं । थःत फाइदा दयेका मच्वं । थःत
 उन्नति ज्वीके यःगु कारण प्राप्त याना मच्वं । उपि
 उपासक उपासिकापिसं थःत परिहानी ज्वीका च्वच्वंगु दु
 । थःत बेफाईदा ज्वीका च्वच्वंगु दु ।

अथे मखुसे यदि व उपासक उपासिकापिसं
 व्यक्तियागु छापाः मसोसे व व्यक्तियागु दुने छु दु धैगु
 गुणयात खंके फैगुकथं उपदेश न्यनेफूगु जूसा, उपदेश
 न्यनेफत धाःसा उकियाना व उपासक उपासिकापिन्त
 यक्व यक्व हे लाभ ज्वीगु जुया च्वच्वन । अपरिहानी
 ज्वीगु जुया च्वच्वन । खनंखः वसपोल सयादोनं
 धैविज्यात, साधारण व्यक्तिपिंके भगवान् बुद्धला वासना
 सहितं क्लेशयात मदयेका विज्याम्ह जूयानितं

वसपोलयाके भीसं कुछ्यने फैगु छुं दों विदों मदया
च्वने धुंकल । तर क्लेश दया च्वंच्वन तिनिपि, छुं गथें
जुया क्लेश हे मदया वंपि जूसां तविनं न्हापा
न्हापायागु जन्म जन्म पतिकंयागु बानि ल्यना च्वंच्वपि
गुकियात वासना धका धाइगु खः, क्वात्से च्वंगु म्हुनां
म्हुइ मफयेक ल्यना च्वंच्वंगु संस्कार दुपि जुल धा:सा
अथवा धायनु न्हापा न्हापा क्लेशं उन्मुक्त मजूनिगु
अवस्थाय् जन्म जन्म पतिकं अभिमानी जुयावःम्ह व्यक्ति
जुल धा:सा थुगु जन्मय् अरहन्त हे जुया विज्याःसां
तविनं व व्यक्तियाके पुलांगु संस्कार पुलांगु वासना
दयाच्वंच्वनीगु जूयानिंति पिने स्वयेगु बखते साव हे
अभिमानी पहः नं खनेदया च्वंच्वने फु । गुलिं गुलिं
छाकक ब्वःबिया वःपि, ब्वःबीगु बानि दुपि जुल धा:सा
व बानि इमिके ल्यना च्वंच्वनेयः । उकिं गबले गबले
उपासक उपासिकापि लिसे व्यवहार याइगु बखते
अरहन्त हे जूसां छाकक छाकक न्वायेयःगु बानि,
ब्वःबीयोगु बानि, हालेयःगु बानि इमिके दया च्वंच्वने
फु । अथे दया च्वंच्वंगुयात जक क्या, दुने गजोम्ह
व्यक्ति खः धैगुयात च्यूताः मकासे व पिनेयागु पहचह
कथं जक व व्यक्तियात उपहास यात, निन्दा यात, व
व्यक्तियात क्वथुनेगु स्वल, व व्यक्तियात निरित खन,
दोष मालेगु कथं जक व व्यक्तियात स्वल धा:सा उकिं
याना उपासक उपासिकापिन्त परिहानी ज्वीगु
जुयाच्वंच्वन । उकिं बेफाइदा ज्वीगु जुया च्वंच्वन ।
अथे जूयानिंति धर्म न्यनेगु अवस्थाय् थव उपदेशं, थव

धर्म जिमित गुलि गथे फाइदा ज्वीगु खः, गुलि गथे
 उपकार ज्वीगु दु व खंयात थुइका सीका थुजोगु कथं
 जिमित उपदेश बिया बिज्याइम्ह थ्वसपोलयागु गुण
 जिमिगु निंति भतिचा मखु, स्वल्प मखु, थ्वसपोलयागु
 पाखें जिमित यकव यकव हे ज्ञां बियाच्वंच्वंगु दु
 निर्देशन जुया च्वंच्वंगु दु जिमित लं क्यना च्वंच्वंगु दु
 मभिंगुलिं बचे यायेया निंति जिमित न्वाना च्वंच्वंगु दु
 धया नं च्वंच्वंगु दु धका थुकथं गुणयात खंका उपदेश
 न्यनेसःपिं जुल, हो ताः मालाज्वीपिं मखुत धासा व
 उपासक उपासिकापिन्त अपरिहानी जुइगु उन्नति बद्धि
 ज्वीगुया कारण उमिसं सञ्चय याना कायेदैगु कायेफैगु
 जुया च्वंच्वन । थथे वसपोल सयादोयागु शब्दानुशब्द
 कथं छगू छगू शब्दयात लित्तुलिना खं कना च्वनेगु
 जूसा मेगु आधाघण्टा भाय् हिलेगु कथं उलटेयाःसां
 गाइथें मच्वं । तर थुलिं हे सन्तोष तायेका च्वंच्वना,
 समय यकवं अभाव जूगु जूयानिंति । गबले गबले बर्मि
 शब्द छगूयात धात्थें ब्याख्या याना वनेगु बखते यकव
 यकव हे ब्याख्या यायेथाय् दु । छलपोलपिसं मनेतै
 सयादोनं छत्वाचा धया बिज्याइगु व भन्तेनं थपाय्हाकः
 याइगु धका । उकथं मखु जिं यानाच्वंच्वनागु भाय्
 हिलेगु ज्यां जि हे सन्तोष मताः । छाय् ? गुकथं
 वसपोलं धर्मया भाव व्यक्त याना बिज्याना च्वंच्वंगु खः
 उकियात स्पष्ट याये निंति बर्मेली शब्दं छ्यत्ता थःगु
 धारणा सलललं नह्याका यंका बिज्याना च्वंगु दु । व
 फुकंयात जिं शत प्रतिशत बर्मा भाय् हिला पूपूवंक

धर्मया भाव व्यक्त याये फूगु मदुनि । स्पष्ट याये
मानिगु खंत गाकं ल्यना च्वंगु दु । कया च्वंच्वंगु दु
। छलपोलपिसं स्वेबले जिं गुलिखे गुलिखे बढेचढे याना
कनाच्वंथे ताई, उकथं मखु ।

गुपि व्यक्तिपिसं अथे दों मालेगु स्वभाव दयेका
दोषारोपण यायेगु विचार तया क्वथुने, उपहास याये,
निन्दा याये धैगु भावना तया उपदेश न्यनीगु खः, इपि
व्यक्तिपिसं उपदेशयात उपदेशया रूपे सारकथं ग्रहण
याना कायेगु क्षमता दयेका काये फैमखु । उपदेशया
दुने नं दों जक खंका च्वंच्वनेगु स्वभाव दैगु जुया
च्वंच्वन । थव जिगु जीवनया निंति धात्थे हे ग्यसुलाःगु
खं खः बाः धका उकथं कायेगुया पलेसाय् उकिया
अःखंतं काःवनीगु बखते भगवान वुद्धं कना विज्याना
तैतःगु भीगु बानि चानियात सुसभ्य ज्वीकीगु सुसंस्कृत
ज्वीकीगु सुसंयमित ज्वीकीगु, बालाक थःत थमं दमन
याये फयेकाबीगु उपदेशसंव उपदेशयात धात्थे खः
धका ग्रहण यायेगु शक्ति इपि व्यक्तिपिंके दैमखुगु जुया
च्वंच्वन । व सारगुचीज वस्तुयात छिद्रावेपी मिखां सार
मदुगु ग्यसुलाःगुयात हे ग्यसु मलाःगु कथं, दुधंगुयात हे
फुसुलुगु कथं खंका च्वंच्वनीगु जुया च्वंच्वन । थःगु
थुगु मनोवृत्तिया कारणं याना । थःगु क्षुद्र मनोवृत्तिया
कारणं याना उकथं सम्बुद्ध शासनयागु प्रति, वुद्धोपदेशया
प्रति दोष माला ज्वीपि व्यक्तिपिसं लिपा छु याना हइले
उपदेश कंम्हसिया प्रति नं श्रद्धा तय फैमखुत, गवले
उपदेश बीम्ह व्यक्तिया प्रति श्रद्धा व आस्था हे मन्त,

उपदेशया प्रति नं श्रद्धा व आस्था इमिसं तंका
च्वंच्वनीगु जुया च्वंच्वन । श्रद्धाया पलेसाय् इमिके
अश्रद्धा, विश्वासया पलेसाय् अविश्वास, सही धारणाया
पलेसाय् मिथ्या धारणा दयूका च्वंच्वनी । अनं लिपा
इमिसं छु याःज्वी ? अले हानं मेमेपि गुरु धाःपि
माःज्वी हं, मेमेपि शरण कायेबहपि माःज्वी ।
मनुष्यपिन्त छुनछु आधार भरोसा ला मा हे मा: बिना
आधार भरोसां च्वने फूगु ला ख हे मखु अले आधार
भरोसा माःज्वीगु बखते थःगु मिथ्या धारणा अनुसारं
थःगु मिथ्यादृष्टि अनुसारं, दर्शन अनुसारं इमिसं
मालाःज्वीगु आधार भरोसा नं मिथ्या हे जूवनीगु जुया
च्वंच्वन । मेपिनिगु हाहाले जक लगेजुया गन यक्य
भुजिं भुन अन हे थः नं भुवनेगु पहः दुपि जुया
च्वनीगु जुल । अथे मनुत गवागवा मुनाच्वंगु थाय् नं
वामलाईला कानु भी नं अन हे वनेगु धका अले द्वंक
द्वंक इमिसं आधार भरोसा काःज्वीगु जुया च्वंच्वन ।
स्वैतः दक्षिणा वीमाली धका सोज्वीगु जुया च्वंच्वन ।
दक्षिणा वी वहःम्ह व्यक्ति सु ज्वी धका माःज्वीगु जुया
च्वंच्वन । स्वैत गौरव तये स्वैत गौरव तये, स्वैत
सम्मान याये, स्वैत सम्मान याये, स्वैत सम्मानयाःसा
गाकक पोःचीदै धैगु भावना नं इमिके दयावैगु जुया
च्वंच्वन । अले गन गन गाकक पोःचीदैये चो अन अन
व्यांजुया ज्वी हं । उकिं गबले इपि बिष्णु भगवान
धका बिष्णु भगवानयाथाय् थ्यनाच्वंसा गबले शिव
भगवानयाथाय् थ्यनी, गबले शिव भगवानयाथाय्

थ्यनाच्चंसा गबले ब्रह्मा भगवानयाथाय् थ्यना च्वनी हं, गबले ब्रह्मा भगवानयाथाय् थ्यनाच्चंसा गबले गबले काली भगवतीयाथाय् नं थ्यना च्वच्वनी । खःनि इपि जुया च्वंगुला अथे हे नि । खःथाय् लाःलाले ? धाःगु बखते खःथाय् लाःमव । गबले भगवती लासा गबले भगवानयाथाय् थ्यना च्वच्वनीगु उकथं इपि भीपि गुलितक भ्रमे लावना च्वच्वनीगु खः ? उकिंयाना थःत गुलि हानी जूवना च्वच्वनीगु खः ? व खुगूगु उपासक उपासिकापिनिगु परिहानीया कारणरुपे वसपोल तथागतं आज्ञा दयेका तैविज्यागु खः । “इतो बहिद्वा दक्षिणेय्यं गवेसति” । थ्व धात्यें हे परिशुद्धगु बुद्धशासनयात छखे वाना गन वंसा दक्षिणा काइपि दै धका माःजुया च्वच्वनीगु जुल । तर दक्षिणा धाःगु थन पायमो कायेगु बीगुयात जक धाःगु मखु वैत माने याःसा जितः रवाच्च दै धका माने याःज्वीगुयात नं धया तैतःगु खः । खतु संघगुण्यं नं दक्षिणेय्यं धैगु संघगुण दु उकी नं गुम्ह व्यक्तियात थःमं आधार भरोसा काःवंसा थः धात्यें हे उत्तमगु स्थिती थ्यनी, उच्चकोटी थ्यंकः वनेफै, थःगु उन्नति बृद्धि ज्वी, व उन्नति बृद्धि ज्वीकाबीम्ह सत्कार सम्मान पूर्वक तथा दान प्रदान यात ग्रहण यायेगु योग्यम्ह व क्षमता दुम्ह व्यक्तियात दक्षिणेयः धका धैतःगु खः । तर गुगु परिहानी कथं कैतःगु पत्ती दक्षिणेय्य खः व बुद्धशासनय् दुने च्वनाआर्य उत्तम श्रेष्ठत्वय् थ्यंका निर्वाण कामी दातापिन्त निर्वाणे थ्यंका बी फयेक शरणस्थल जुयाच्वंगु दक्षिणेय्य मखुगु

जुयाच्चन । द्वंगु चक्रे थंकःवनीगु कथं व्यक्त
यानातैतःगु दाक्षिणेय्य जुया च्चंच्चन ।

अथे मखुसे गुप्ति उपासक उपासिकापिंके धात्थे
हे थःगु जीवनयात सुसंस्कृत यायेमास्ते वः, सुसभ्य याये
मास्तेवः, थःके दुगु जंगली पनयात हटेयाये मास्तेवः व
जंगलीपनयात तोता कोमलपिं स्तिर्गधपिं, धात्थे नाईसे
छाईसे च्चपिं, तस्सकं हे सुसंयमीपिं ज्वीमास्तेवः इमिसं
धर्मयागु सारयात थ्वीका “आःतिनि जिमिसं धात्थे सारगु
धर्म अनुशासन प्राप्त याना कायेदत, थ्व हे अनुसारं
जिमिसं ज्या खं यानावंसा तिनि थ्व हे अनुसारं
थःपिनिगु जीवनयात धालय् याना यंकूसा तिनि धात्थे
जिमिगु शरण थ्व तिनिका धका शरण काःसा तिनि
जिपिं सुथां लाइपि खः, गति लाइपि खः, जिपिं भिनीपिं
खः, जिमिगु जीवन प्रशंसनीय ज्वीगु खः, श्रेणी नं
जिमिगु थाहां वनीगु खः, मनू मनूधाय्‌के दैगु खः” धका
थुकथं वाःचायेका काये फइ । अले इपिं व्यक्तिपिसं व
उपदेशयात गुणात्मक दृष्टि तया सकारात्मक भावं नं
न्यनी । कृयाशील जुया ज्याय् छ्यलेया नितिं सार
कायेगु कथं न्यनी । सार कया न्यनीपिं इपिं व्यक्तिपिसं
“न इतो बहिद्वा दक्षिखणेय्यं गवेसति” थ्व बुद्ध शासन
अथना भगवान बुद्धयागु सार सन्देशं पिने मेगु
गतिलाःगु सन्देश दये फैमखु धका उकी हे धात्थे
क्वात्तुसे च्चंगु श्रद्धा तया प्रसन्नता वा प्रसन्न भाव हया
विश्वास पूर्वकं हे उकी डटेजुया व सारयात ग्रहण
याना न्हच्यज्यावना च्चंच्चनी । थुकिया कारणं याना व

उपासक उपासिकापिन्त परिहानी ज्वीमखु । धात्थें सार थूपिं व्यक्तिपिसं गथे भीसं बुद्धपूजा यायेगुली न्हित्थं हे “नतिथ मे सरणं अञ्जं बुद्धो मे सरणं वरं” धका ब्वना च्वच्वना वहे अनुरूप ज्या याना यंका च्वनी । थव गुलितक सार्थक जू व भीसं वाःचायेकेमाःगु खं जुया च्वच्वन । वथेंतुं धर्मयागु गुण लुमंकेगु अवस्थाय नं भीसं अथे हे धया च्वच्वनागु दु संघपिनिगु गुण लुमंकेगु क्षेत्रे नं अथे हे भीसं “नतिथ मे सरणं अञ्जं संधो मे सरणं वरं” धका ब्वना च्वच्वनागु दु । बुद्धपूजा चाःहवीका च्वच्वनागु दु । तर अर्थनि वर्ध ज्वीका थःपिं नं चाःचाः हिला च्वंसाला मस्यु ।

उकथं सार उपदेशयात् सार कथं कया व सारयात् “धात्थें हे अमूल्यगु र्यसुलाःगु दुरयःगु चीज वस्तु जिमिसं दय्का तया तैतैगु दु थव शरण बाहेक, थव आधार बाहेक, थव भरोसा बाहेक मेगु जिमि भरोसा मदु” धका दृढता पूर्वक ग्रहण याना व अनुसार थःगु जीवनयात ढालेयाना यंकेफत धाःसा धात्थें हे लाभ ज्वीगु खं वसपोल तथागतं आज्ञा दयेका तैतैगु जुया च्वच्वन । उकिं खुगौगु गुण रूपय उपासक उपासिकापिनि अपरिहानी ज्वीगु लक्षण हे त्रिरत्न बाहेक मेगु मेगु आधार भरोसा माःमज्वीगु खः । सारकथं उपदेश न्यना, व उपदेशयात् ज्याय् छ्यला, कवात्तुसे च्वंक धात्थें निर्णय याना “थव हे जिमिगु आधार खः, जिमिगु भरोसा खः” धका दृढता पूर्वक मर्यासे निर्भिक् जुया सिंह गर्जेजूथे गर्जेज्वी फयेक थःके प्रज्ञा दय्का

कायथा निंति साधारण कथं जक वसपोल तथागतयागु
 धर्मयात सीकां मगाः । भाविता द्वारा हे विशेष याना
 स्मृतिप्रस्थान विपश्यना भावना पूपूवंक अभ्यास याना
 यंका उकियागुपाखे लुयावःगु अनुभूतियात न्हयोने
 न्हचीका काये फुसा तिनि हे जक व बुद्धि उलि
 दृढता पूर्वक धर्मयात स्वीकार यायफैगु आस्था तयेफैगु
 अन्धविश्वासं रहित जुया सम्यक दृष्टि युक्तगु विश्वास
 तया धारण यायेफैगु जुया च्वच्वन । श्रद्धा तयेफैगु
 जुया च्वच्वन । अथेयानिंति वसपोलं बर्मेली स्मरणिका
 समेतं न्हयोने न्हचीका विज्यागु खः । भी सकसिनं
 भाविता याःसा तिनि क्वातुगु श्रद्धा लुया वै । भी
 सकसिनं भाविता मयाःसा छुनिछु जुयावनी । भाविता
 यायेगु धैगु जथाभावी कथं भाविता यायगुयात धाःगु
 मखु । धात्यें हे सन्तोषप्रद जुइक “भावनायात जिं
 खना” धका धायेफैगु कथं स्मृतिप्रस्थान विपश्यना
 भावनायात क्वात्तुसे च्वंक भावना याना थःके व धर्म
 दयेका च्वच्वनेगुयात धाःगु खः । अले तिनि इपि
 व्यक्तिपिसं क्वात्तुसे च्वंगु श्रद्धा नं व्यक्त यायेफैगु खः।
 मखु धैगु जूसा म्हुतुं जक “नतिथ मे सरणं अञ्जं
 बुद्धो मे सरणं वरं, नतिथ मे सरणं अञ्जं धम्मो मे
 सरणं वरं, नतिथ मे सरणं अञ्जं संघो मे सरणं
 वरं” धका घोषणा जक याना च्वच्वनेगु जुइ । थुखे
 बुद्धयात थकया च्वंसा उखे मिरिमिरि च्वंक द्यो धाःपि
 पाद्धाया जुया च्वच्वनेगु जुइ । अले थःमं याना
 च्वच्वनागु घोषणा गुलितक सारे ला, थाते ला, पायछि

जू ठीक खः, अहं, निर्णय याये फैमखु । अथे मज्वीक
“धात्थें हे ध्व धर्मतिनि धात्थेंगु धर्म खः” धका
च्वलापतिं धस्वाका गर्जज्वी फयेक स्मृतिप्रस्थान
विपश्यनायात भाविता याये फेकेमा:गु जुया च्वंच्वनं ।
अथे मयायेकं उलि थःके अनुभूति मदयेकं व घोषणा
धात्थेंगु घोषणा ज्वीमखु धैगु खंयात भीसं वाःचायेके
फयेकेमा:गु जुया च्वंच्वनं । भीसं घोषणा याना
च्वंच्वनागु अनुसार व भीसं याना च्वंच्वनागु ज्या
अनुसारं विचाःयाना यंकेगु खःसा धात्थें धात्थें भी साप
हे नुगःमछिंका च्वनेबहःपिं व्यक्तिपिं तिनि ।

थथे बुद्धयात नत्थि मे सरणं, धर्मयात नत्थि मे
सरणं धया पाद्धायेमाःगु बुद्ध धर्म संघ त्रिरत्नयात पाद्धायेगु
तोता मेमेगु कथंयागु पाद्धायेगु दयेका च्वंच्वनागु धात्थें
हे नुगःमछिंसे च्वंगु स्थिति खः । नुगः मछिं जूला
मजूला मस्यु सयादोनं धैविज्यागु साप हे नुगःमछिंसे
च्वंगु स्थिति खः हं । छलपोलपिं गुलि तक नुगःमछिंका
विज्याइपि खः व ला जिं मस्यु । उकिं बालाक
विचाःयाना सोसा भीपिं नुगःमछिंकाच्वने बहःपिं, खविं
दंक दंक तया ज्वी बहःपिं जुयाच्वने धुंकल । भीगु
व्यवहार कथं विचाःयाना वनेगु खःसा, ध्वाथ्वीके फुसा
। मखु धैगु जूसा थुके नं हानं हो प्वा: खना च्वंच्वनी
भीसं, हो प्वा: खनेया निंति धैविज्यागु ला मखु ।
अयजूयानितिं अनुभवं ध्यानयात खंकेमाल धका वसपोल
सयादोनं भीत कवकवजिक धैविज्याना च्वंच्वंगु दु । व

अनुभव खालि न्यने मात्रं दैगु मखु च्वया मात्रं दैगु
मखु थःमं थःके दयेका तःसा तिनि दैगु । उकिं थव
स्मृतिप्रस्थान विपश्यना भावनायात थःके धात्थें हे धर्म
रूपय् खंका, धर्म रूपय् दयेका गबले भीसं त्रिरत्नयात
कवात्तुक ज्वने फैगु खः, अबले तिनि भीगु जीवन
सार्थक ज्वीगु खंयात छलपोल छिकपिसं लुमंका तया
विज्याये माल तैदीमाल । लुमंका जक मखु उकथं
यायेनं फयेके माल धैगु सुभाव समेतं सयादो पाखे
भीत प्राप्त जुया च्वंच्वंगु धायेमाल ।

बौद्ध जुया च्वपिसं छुं हे यायेमज्यू धैगु ला
मखुस देवता धैपिं नं मदु धैगु नं मखु देवतापिं धैपिं
दया नं च्वंच्वंगु दु । भगवान बुद्धं निर्देशन विया
विज्यागु कथं देव देवतापिन्त गुकथं सेवा यायेगु गुकथं
पूजा यायेगु धैगु खंयात स्वयं महापरिनिर्वाण सूत्रे आज्ञा
दयेका तैविज्यागु दु । त्रिरत्नयागु शरणयात सही रूपं
ग्रहण याना व त्रिरत्न शरणपाखे दुगु कुशलधर्म
पुण्यकर्म न्हापां थःपिंके दयेका कायेगु खः । व उगु
कुशलधर्म पुण्यकर्मयात का न्है देवतापिं देवीपिं, थव
कुशलधर्म जिमिसं त्रिरत्नया शरण ग्रहण याना,
वसपोलपिन्त आस्था भरोसाया रुपे कया, थःगु चित्तयात
शुद्ध याना दयेकां च्वंच्वनागु कुशलधर्म पुण्यकर्म खः ।
व उगु कुशल धर्म पुण्यकर्म छलपोलपिनिगु निंति नं
जिमिसं इना विया च्वंच्वना । थये धका इपिं देवता
देवीपिन्त इनावीगु नं इमिगु सेवायायेगु खः । इमित

पूजा यायेगु खः । उकथं पूजा यायेगु खं भगवान् बुद्धं
आज्ञा दयेका तैबिज्यागु दु ।

गुप्ति व्यक्तिपिसं सहीदृष्टि सहीधारणा दयेका
मतःसे मिथ्या कथं मेमेगु क्षेत्रयात् थःगु चलन चलिट्या
रूपे मा:ज्वीगु खः, थःगु द्वंगु धारणा वा द्वंगु विचाः
कथं हे इमिसं पिने छुं गथें जुया शरणस्थल ल्वीका
काल धा:सा इपि व्यक्तिपिसं उकियात हे धात्थेंगु
शरणस्थल भा:पा “आ तिनि जिमिसं तःधंगु धम
ल्वीकेधुन” धका व धर्मया लागिं थःमं यायेफूगु छु खः,
व ज्याखंत याना यंकीगु जुल । उगु धर्मे उगु क्षेत्रे
उगु थासे इमिसं थःगु श्रद्धा प्वकः वनीगु जुल । उकथं
श्रद्धा प्वकः वनीगु अवस्थाय इमिगु व श्रद्धा थाते ला:गु
श्रद्धा ज्वीला, इमिसं याइगु व उपकार धात्थेंगु उपकार
ज्वी ला कि ज्वीमखु धा:गु बखते क्षेत्र मखु थासे गुबले
श्रद्धा प्वकः वनीगु खः, उगु अवस्थाय उकिया परिणाम
नं उलि ग्यसु लाइमखुगु जूयानितिं इमित उपकार जुल
धका धाये फैमखु । अय जूयानितिं पिने पिनेयागु क्षेत्रे
वना अःखःकथंगु धर्मे थःगु सम्पत्ति फुकःज्वीपि उपकार
याज्वीपि व्यक्तिपिन्ति परिहानी जुल धका नं धाइगु
जूयाच्चवन, उकिं “कथस्स” धका भगवान् बुद्धं
क्यना बिज्यागु खः ।

परिहानी ज्वीगु न्हेगु अङ्ग कथं मेगु अशुद्धगु
क्षेत्रे वना श्रद्धा प्वकः वनेगु अन वना ज्यु ज्यान विया
सेवा चाकरी याना ज्वीगु हे यासां तविनं इमित लाभ
जुल धका धाये फैमखु । अलाभ हे इमित ज्वीगु जुया

च्वंच्वन् । न्हाचः सयादोनं छगू शब्द धैविज्यागु दु भी चककं ख्यले छें छिं छु हे मदु आकाश जक दयाच्वंगु व चककं ख्यले गथे फसं याउंसे अःपुसे च्वंक हे आक्रमण या वयेफूगु खः वथेंतु हे धात्थेंगु आधार भरोसा काय् बहःगु छु हे बल्लागु क्षेत्र मन्त धा:सा मभिं मभिंगुलि भीत आक्रमण या वये अःप्वीगु जुया च्वंच्वन्, चककं ख्यले फसं ह्वाय् अःपुथे तुं ।

अयजूगु जूयानिति अजागु अवस्थां मुक्त ज्वी फयेकेया निति हे क्वात्तुसे च्वंगु आधार भरोसा भीत माः धका वसपोलं आज्ञा दयेका बिज्याना च्वंच्वंगु खः । अपरिहानी कथं बिचायाना यंकेगु खः धैगु जूसा धात्थे धात्थे हे स्मृतिप्रस्थान भावनायात सहीरुपं भाविता याना व धर्मयात थःके दयेका व धर्म व्यूगु क्वात्तुसे च्वंगु यथार्थ श्रद्धायात बःक्या वनीपिसं व धर्मया निति जीवन समर्पण यायेमाल उकीया निति आवश्यक जुया च्वंच्वंगु थःमं यायेफूगु छुं दुसा यायेमाल, लोगु सहयोग छु खः व सहयोग बीमाल । भीसं अथे सहयोग बीफत धा:सा उगु अवस्थाय् उकिं याना थःत नं उपकार जुया मेपिन्त नं उपकृत याये फैगु जूया निति इपि उपासक उपासिकापिन्त अपरिहानी ज्वीगु जुल धका थुकथं न्हेगूगु अङ्ग कथं उल्लेख याना तैविज्यागु जुया च्वंच्वन् ।

गुपि व्यक्तिपिसं सार कथं सार धर्मयात ध्वीका काइगु खः थःगु हे अनुभूति द्वारा उपि व्यक्तिपिसं ध्व धात्थे सारगु धर्म खः, ध्व धर्मयात विकास यायेमाः,

उन्नति यायेमाः, प्रचार प्रसार यायेमाः धका थ्वीका क्या व धर्म व उपदेशयात प्रचार प्रसार यायेया निंति थाय् माःसा थाय् अनुकुल ज्वीगु कथं व्यवस्था यायेगु उकी मेमेगु छु छु आवश्यक जुया च्वच्वनीगु खः, उकियात नं आवश्यकगु वस्तुतय् आपूर्ति यानानं सहयोग बिया ग्वाहालि याना यंकेगु पाखें थःगु नं उन्नति जुया मेपिनिगु नं उन्नति ज्वीगु खंयात भी सकसिनं वाःचायेका कायेमाल । गुकथं धर्मयात शुद्धरूपं खंकेमाःगु खः, उकथं खंका कायेमाल । धर्मयागु सारयात थ्वीका थःत नं मेपिन्त नं कल्याण ज्वीगु कथं, अपरिहानी ज्वीगु कथं, परिहानी मज्वीगु कथं सकलें विवेक दुषि व्यक्तिपिसं वाःचायेका उकथं याना विज्याये फयेमा, भाये फयेमा धैगु शुभकामना लिसें तुं ध्व उपदेश वक्तायेका च्वना । मेमेगु छुं धायेगु दुसा लिपायागु शनिबारे हानं धाये ल्हाये व कनेतिनि धैगु खं वसपोल सयादो नं आज्ञा दय्का विज्यागु जुल ।

साधु

साधु

साधु

१९९५ मार्च ४ तारीख

सद्धर्म चिरस्थायी मज्वीगु कारण

वंगु शनिबार छलपोल छिकपिन्त उपासकपिंके दयेमाःगु गुणाङ्गत गुकथं परिहानी मज्वीक दयेका तैतेमाः, छु याःसा परिहानी ज्वीगु खः उगु विपययात

क्या खं कना यंकेधुन । उखुनु कनागु खं अनुसारं,
 उपदेश अनुसारं गुपिं उपासक उपासिकापिसं परिहानी
 ज्वीगु अतिचारया स्वभावतयृत् अतिक्रमण याना
 अपरिहानी ज्वीगु गुगु स्वभाव धर्मत खः गुणाङ्गत खः
 इपि गुणाङ्गतयृत् व स्वभावधर्मतयृत् थःथःपिंके दयेका
 यंकेफयेके माल । उकियाना उपासक उपासिक जुया
 च्वंपिन्त आपालं॒ लाभ ज्वीगु जुल । परिहानी धर्मतयृत्
 दयेका च्वंच्वन धाःसा उकिं बेफाईदा ज्वीगु अलाभ
 ज्वीगु हानी ज्वीगु व्यक्त ज्वीधुकुगु जुल धका वसपोल
 सयादोनं आज्ञा दयेका बिज्यात ।

वसपोल कन्हे लिहां बिज्याइगु जूयानिंति उपासक
 उपासिकापिंके दयेमाःगु गुणाङ्ग धर्मत दयेका काये
 फयेकेया निंति थव थःमं महत्वपूर्णगु उपदेशयात
 न्हच्चीका संघिष्ठ रूपं छुं खं थ्वीका बीगु कुतः याना
 वने धका वसपोल आज्ञा जुया बिज्यागु दु ।

थौं छ्लपोल छ्लिकपिन्त कनेत्यनागु उपदेश खः
 अंगुत्तर निकाये उल्लेख जुया च्वंच्वंगु किमिल सुत्त
 वसपोल तथागतं हे कना बिज्यागु सूत्र खः । भगवान
 बुद्धया पाले भारतयात जम्बुद्वीप धका धायेगु चलन दु
 उगु जम्बुद्वीपे किमिल धैगु शहर दुगु जुयाच्वंच्वन । व
 हे शहरया आसपासे निचुल धैगु वनखण्ड नं दुगु जुया
 च्वंच्वन । व हे वनखण्डे वसपोल तथागतं थव किमिल
 सूत्र उपदेश बिया बिज्यागु खः । सूत्र उपदेशया निंति
 न्हयसः तया बिज्याम्ह स्थविस्या नां नं किमिल हे जुया
 च्वंच्वन । उकिं स्थविरं न्हयसः तःगु न्हयसःया लिसले

वसपोल तथागतं कना विज्यागु थव किमिल सूत्र
छलपोलपित्त कनेत्यना ।

थव सूत्र भगवान बुद्धं भविष्ये छु गजागु
कथंयागु परिस्थिति थव बुद्धशासने वैतिनि, गथे जुया
वनीतिनि धैगु खंयात व्यक्तं याना विज्यायेया निर्तिं नहेता
प्रकारयागु कारणयात उल्लेख याना कना विज्याना
तैतःगु सूत्र जुया च्वंच्वन । तस्सकं महत्वं जाःगु सूत्र
धायेमाः ।

किमिल स्थविरं वसपोल तथागतयाके न्हयसः
तया विज्यात, “भन्ते, थव संसारे गुगु सद्धर्म धका
छलपोलं आज्ञा दयेका विज्याना तैतःगु त्रिविध शिक्षा
खः सत्पुरुषपिनिगु धर्मया रुपे उपदेश विया विज्यामा
तैतःगु प्राणीमात्रयागु शरीर वचन व मनयात सुसंस्कृत
व सुसभ्य ज्वीकीगु व उगु सद्धर्म ताकाल तक स्थिर
मजूसे, क्वात्तुसे मच्वंसे, लिङ्गिलिगि सनीगु कथं व सद्धर्म
डगमगे ज्वीगु अस्थायी ज्वीगु लोप ज्वीगु अन्तर्धान
ज्वीगुया हेतु छु खः, प्रत्यय छु खः? छु गुजागु
कारणत दत धायेवं छपिसं विया विज्यागु शील शिक्षा,
गुकिं याना मनुष्य मात्रयागु शारीरिक व वाचसिक
कृयाकलापयात शुद्ध स्वच्छ याना, सुसभ्य व सुसंस्कृत
यानाबी फङ्गु खः व शिक्षा लोप ज्वीगु तातक त्यके
मज्जीगु अस्थायी ज्वीगु खः? वथेंतुं थव मनस्थितियात
शुद्ध स्वच्छ याना मनस्थितियात बालाक शान्त दान्त
पूर्वक तये जीकाबीगु गुगु छपिनिगु समाधि शिक्षा दु, व
समाधि शिक्षा लोपज्वीगु, अन्तर्धान ज्वीगु तात्यके

मज्वीगु, चिरस्थायी मज्वीगुया हेतु छु खः, प्रत्यय छु खः ? अनं लिपा थ्व हे मनस्थितियात शुद्ध व विशुद्ध ज्वीक दक्व दिक्व असभ्य पहःतयृत, असभ्य स्वभावतयृत, असंस्कृत स्वभावतयृत, जंगली पहःतयृत, स्वभावतयृत त्यहेथना वांछवया छवये फयेक छपिसं विया विज्याना तैतःगु प्रज्ञा शिक्षा खः, गुगु शिक्षाया कारणं याना हे थ्व संसारे प्राणीपिन्त प्रकाश धैगु दैगु खः जः धैगु दैगु खः प्राणीपिन्त धात्येगु शुद्ध विशुद्ध ज्वीका गबले स्यनीमखुगु कथंयागु संस्कृति व सभ्यता पूवंका बीगु खः । व त्रिविध शिक्षा लोप ज्वीगु, अन्तर्धान ज्वीगु, अस्थायी ज्वीगु, चिरस्थायी मज्वीगुया हेतु छु खः, प्रत्यय छु खः, कारण छु खः?

वसपोल तथागतं संक्षिप्तरूपं न्हेता प्रकारयागु कारणत क्यना आज्ञा दयेका विज्यातः

किमिल, १) गबले तथागत परिनिर्वाण जुया विज्याये धुंकीगु खः अथवा भिक्षुपिं, भिक्षुणीपिं, उपासकपिं, उपासिकापिं बुद्ध्या प्रति गौरव दुपिं, बुद्ध्या प्रति आधार भरोसा काईपिं ज्वीमखु ।

२) धर्मया प्रति गौरव याइपिं, धर्मयात आधार भरोसा काईपिं ज्वीमखु ।

३) संघया प्रति गौरव तैपिं, संघयात आधार भरोसा काईपिं ज्वीमखु ।

४) वयेतुं गुगु शिक्षा धका दया च्वच्वंगु दु बौद्धसंस्कृति, बौद्धसभ्यता व शिक्षायात नं गौरव तैमखु आधारया रुपे स्वीकार याना काईमखु ।

५) अनं लिपा समाधिया प्रति नं गौरव याईमखु, आधार भरोसा काईमखु ।

६) अप्रमाद धर्मया प्रति नं गौरव दैमखु, आधार भरोसा काईमखु ।

७) वथेतुं वाहकपक्ष कथं परस्पर व्यवहार यायेगु अवस्थाय गौरव दैमखु उकियात आधार भरोसा कथं भाःपी मखु ।

किमिल, थव न्हेता कारण प्रति अगौरव ज्वीगु कारणं याना आधार भरोसा मकाइगुया कारणं याना भविष्ये तथागत परिनिर्वाणं लिपा सद्धर्म चिरस्थायी ज्वी फैमखु, सद्धर्म तात्यके ज्वी फैमखु, सद्धर्म लोप ज्वी, अन्तर्धान ज्वी, मदया वनी ।

वसपोल तथागतयात गौरव तयेगु आधार भरोसा कायेगु धैगुया निगू पक्ष दया च्वंच्वंगु दुः। वसपोल तथागत परिनिर्वाण जुया विज्याये धुकूगु जूयानितिं वसपोल भीगु न्हचोने मदु अथेसां वसपोलया प्रति श्रद्धा तया नितिं धका कथंकाले वसपोल तथागतयागु मूर्तित दु वसपोल तथागतं छ्यला विज्यागु चीज वस्तुत दु वसपोलया शरीरं पिहांवया च्वंच्वंगु धातु, अस्तिधातुत धका दु वसपोलयागु प्रतिमूर्तित जुया च्वंच्वंगु मूर्तिया सार्थक यायेगु वसपोलं छ्यला विज्यागु चीज वस्तुतयत गौरव तयेगु वसपोलयागु शारीरिक धातुयात गौरव तयेगु धका थुकथं छगू पक्ष दु । अनं मेगु पक्ष वसपोल तथागतं बिया विज्याना तैतःगु उपदेश अनुशासन अववाद धका नं दैच्वंच्वंगु दु व

अनुशासन अववादयात गौरव तयेगु उकिया आधार
भरोसा कायेगु । थुकथं नं वसपोल तथागतयात भीसं
गौरव तयेज्यू । तयेफु । थुपि निगू पक्ष दुगुली भीसं
वसपोल तथागतयागु मूर्तियात स्वां धूं धुपांय् इत्यादि
पूजा याना च्वच्वना, छाना च्वच्वना, लखं जूसांन
छ्वाका लुना पूजा याना च्वच्वना, गौरव तया
च्वच्वना, उकियात हे भीसं आधार भरोसा कायेगु
क्या च्वच्वनागु धैगु भावना तःसा उकथं नं सही हे
धायेनु । उकथं बुद्धयात गौरव तयेगु छगूकथं अगौरव
ला धायेमहिं, तर मुख्य कथं वसपोल तथागतयात धात्ये
गौरव तयेगु धैगु छुलेसा ? मां बौपिन्त गौरव तैपि
काय् महचायपि धैपि इपिखः, गुपि काय् महचायपिसं मां
बौपिनिगु अनुशासनयात पालन याः, इमिगु अनुशासने
च्व, इमिसं धाःगु खंयात न्यं, इमिगु अदप तः ।
उकियात हे मां बौपिनिगु खं न्यपि, मां बौपिन्त गौरव
तःपि, मां बौपिनिगु आधार भरोसा काःपि काय्
महचायपि धाईगुला भी सकसिनं नं सिया च्वच्वनागु हे
दु सिया च्वच्वंगु हे नं खः । सुनां अथे याईमखु अथे
मयाःपि व्यक्तिपि छु जुल ? मां बौपिन्त गौरव मतःपि,
मां बौपिंगु आधार भरोसा मकाःपि, थः यःयःथे जुया
जूपि धका भीसं धाई थन नं व हे भावं भीसं बिचाः
याये फयेकेमाःगु जुया च्वच्वन ।

वसपोल तथागतं काय् महचाय् समान जुया
च्वच्वंपि लोकजनपिन्त भिं यायेया निंति, दुर्गति बचे
यायेया निंति, मखुगुलि बचे याना बीया निंति धका

थीथीकथं यागु उपदेश बिया बिज्याना तैतःगु दु ।
छखेपाखे दुश्चरित्रधर्म यायेमज्यू धका कना बिज्याना
तैतःगु दुसा मेखेपाखे सुचरित्रधर्मया आचरण यायेमा:
धका वसपोलं भीत अनुशासन बिया बिज्याना तैतःगु दु
। थुकथं वसपोलं बिया बिज्याना तैतःगु अनुशासनयात
पालन याना वसपोलं धाथे भीपि च्वनेफूसाँ भीपि
वसपोलयात गौरव तःपि जुल, वसपोलयात आधार
भरोसा कापि जुल । अथे मखुसे वसपोलया मूर्तियात
जक लिमला फमला पूजा याना जुया वसपोलयागु
अनुशासन प्रति भ्याः भतिचा हे भीसं दृष्टि मतल,
उकिया प्रति गौरव मतल, उकियात भीसं आधार
मकाल धासा वसपोल तथागतयात धात्थें धात्थेंगु गौरव
तःगु जूवनीगु मखुत । अय जूयानिति व व्यक्तियाके
सद्धर्म चिरस्थायी ज्वीगु चिन्ह मन्त, व व्यक्तियाके
सद्धर्म लोप जुल, अन्तर्धान जुल, मन्त धका तक नं
धाये ज्याद्विन । *Dhamma.Digital*

अथे मखुसे वसपोलं कना बिज्याना तैतःगु
अनुसारं अहो ध्व ला भगवान बुद्धं जिमित भिं हे
यायेया निंतिहे, जिमित बांलाकेया निंतिहे, जिमित
भभमभ धायेक जीवन हनावने फयेकेया निंतिहे
जिमितः सुधार यायेगु दृष्टि तयाहे सुसभ्य, सुसंस्कृत
यायगु दृष्टि तया ध्व ध्व यायमज्यू धका वसपोलं
दुश्चरित्र धर्मतयूत यायेमज्यू धका आज्ञा दयेका
तैबिज्यागु खः । ध्व ध्व यासा तिनि छिमित भिं ज्वी,
मङ्गल ज्वी, कल्याण ज्वी, छिमित अर्थहित ज्वी धका

वसपोलं सुचरित्रधर्मं आचरणं यायेमाःगु कथं कना
 बिज्याना तैतःगु खः । उगु सुचरित्रं धर्मयात् आचरणं
 याना दुष्चरित्रं धर्मयात् वांछ्वया वसपोलयागु अनुशासने
 च्वनं धाःसातिनि वसपोलं तथागतया प्रति भीसं गौरव
 तःगु जूवनी, वसपोलं तथागतयागु प्रति आधारं भरोसा
 कया वसपोलया प्रति थःके श्रद्धा भावं पिकया
 च्वंच्वनापि भीपि जूवनीगु खः । थुकथं वसपोलयात्
 गौरवं तयगुली निगू पक्षं दुगुली गुगु पक्षं भीगु निंति
 आवश्यकगु खः व भीसं बिचाःयायेमा । उकथं आदरं
 गौरवं मन्त, वसपोलया आधारं भरोसा मकालं धासा
 वसपोलं तथागतं कना बिज्याना तैतःगु सद्धर्मं चिरस्थायी
 ज्वीमखुत, सद्धर्मं लोप ज्वीगु जुलं धका सीकेमागु जुल
 ।

वसपोलं सयादोनं आज्ञा दयेका बिज्यात् मानव
 सभ्यता मानव संस्कृति मनू मनूज्वीकीगु सभ्यता व
 संस्कृति धात्थें धायेमालं धाःसा वसपोलं तथागतं जक हे
 भीत बीफै । मेपि मेपि गुलिनं भीसं मानेयाना जुया
 च्वंच्वनापि घोधाःपि महा महा महाघो धाःपि दया
 च्वंच्वंगु दु महाब्रह्मा धाःपि दया च्वंच्वंगु दु इन्द्र
 धाःपि दया च्वंच्वंगु दु चातुर्महाराजिक धाःपि दया
 च्वंच्वंगु दु थुजापि घोपिसं मानव मानवयाके दयेमाःगु
 सभ्यता व संस्कृति दयका बीफैमखु । अथे दैगु उपदेश
 इमिसं यानातःगु नं मदु । भगवान् बुद्धं गुगु कथं
 उपदेश याना थकलं सद्धर्मयागु व सद्धर्मयागु उपदेशया
 अभावे मानव सभ्यता नं गनाःवनीगु तनाः वनीगु

स्वाभाविक जुया च्वंच्वन । वसपोल तथागतं विया बिज्याःगु उपदेश अनुसारं यदि भीसं थःगु जीवनयात च्वन्हचाका यंकल धाःसा गुलिफत उलि च्वन्हचाकेगु लं पु भीत प्रसस्त रूपं वसपोलं क्यना थका बिज्यागु दु । तनंत आर्य आर्य आर्य आर्य आर्य धका जुया, विमुक्त अवस्थाय् थ्यनीगु तक नं वसपोलं लं क्यना बिज्याःगु दु । वसपोलं उकथं याना बिज्यायेफूगु छम्ह निम्ह कथं जक मखु । वचन कथं जक मखु थःगु हे अनुभव कथं व फुक खंत उपदेशया रूपे सद्धर्मया रूपे भीत बियाथका बिज्याना तैतःगु खः ।

वसपोलं स्वयं नं इपि धर्मतयृत बांलाक आचरण याना बिज्याये धुंकूम्ह खः । बोधिसत्त्वया रूपे च्वना पारमिता धर्म वसपोलं सुनानं पुरेयाये मफुगु कथं पूर्ण याना बिज्याःम्ह वसपोल बोधिसत्त्व खः । बुद्ध जुया बिज्याःगु अवस्थाय् नं वसपोलं गुलिनं ध्व संसारे दमन यायेमाःगु असभ्य स्वभावत खः व सम्पूर्ण असभ्य स्वभावतयृत दमन याये फक्व दमन याना हानं छको छ्यों लह्वने मफैगु कथं हे दमन याना वसपोल दान्त जुया बिज्याःम्ह व्यक्ति खः । उकिं वसपोलयात प्रशंसा याना तैतःगु दु “दन्तो सो भगवा” वसपोल भगवान दमन यायेमाःगु धाक्वयात दमन याना दान्त जुया बिज्याय् धुंकूम्ह खः । अथे थःमं दमन याना बां लाक दमन याना दान्त जुया बिज्याये धुंका तिनि व दान्तम्ह तथागतं सम्पूर्ण प्राणीपिन्त नं अथे हे दान्त व शान्त

यायेया निंतिं धका उपदेश कना विज्याःगु जुया च्वंच्वन
।

“दमथाय धम्मं देसेति” उकथं दान्त ज्वीक दमन यायेफयेक हे उपदेश विया विज्याना तैतःम्ह वसपोल तथागत ज्यूयनिंति वसपोल तथागतं कना विज्याना तैतःगु सद्भर्मे प्राणीपिन्त थुलितक प्रसस्त शक्ति विया विज्याःगु दु कि दमन यायेमाःगु धाकवयात दमन यायेगु क्षमता प्राणीपिसं छ्यला यंके ज्यूगु जुया च्वंच्वन। वसपोलं स्वैतः नं अथे छ्यले मज्यू धका धया तैविज्याःगु मदु। उकिं थःगु क्षमता दक्व प्रयोग याना दमन यायेमाःगु धाकव मभियात दमन याना वने फुसातिनि हे जक भीतः नं अथे हे बालागु परिस्थिति दै। अथे दयेकेया निंति उपदेश विया विज्याम्ह, लंक्यना विज्याःम्ह मार्ग प्रदर्शक वसपोल तथागतया प्रति धाःसा भीके उलि च्यूताः मदु। दुला मदुला भीसं थःथःपिसं विचाःयाना स्वयेगु गुलितक चिन्ता दु व मदु। तर पलखया निंति बरदान कायेगुली धाःसा भीपि थुलितक व्यस्त जुया च्वंच्वनागु दु कि, “फलानाम्ह च्योयाथाय् वन धायेवं जिमितः थुलि थुलिमष्टि धन सम्पत्ति दयेका बी, व द्यवं बरदान बी, अले धन सम्पत्ति यक्व दयेका मोजं च्वना नये” धका उकथं विचाःयाना भीसं छु याना जुया च्वंच्वनागु दु? व धन सम्पत्ति दयेका बीपि धाःपिनिगु पक्षे जक ब्वाय् ब्वाय् वना च्वनागु दु। अथे ब्वां वना भीसं थःगु

चरित्रयात् गुकथं सभ्य याना तैतैगु दु सुसंस्कृत याना
तैतैगु दु विचायाये बह जू ।

गुलितक भीपि सुसंस्कृत जुल, गुलितक भीपि
सुसभ्यपि जुल, गुलितक भीसं व दमन यायेमा: धाःगु
मभियात दमन यायफत ? दमन यायेगु ला छ्खे हे ति
झन बढेयाना च्वच्वनागु दु भीसं । फलानामेसितः
स्याना तस्सकं सम्पत्ति कमाये याये धाल धाःसा व हे
यायेत भीपि तयार जुया च्वच्वनागु दु । फलानामेसिगु
लाकाःक्या सहायता याये धाःसा उके हे भीपि
ब्वायवना भुले ज्वीका च्वनागु दु । व फुकं छ्को
विचायाना यंकल धाःसा भीगु मानव सभ्यतायात मानव
सभ्यता कथं रक्षा यानावीपि मेपि सुदु? छ्लपोलपिसं
धैविज्याहुं । मानव सभ्यतायात मानव सभ्यता कथं रक्षा
याइपि मेपि सु नं मदु धका उकिं वसपोल सयादोनं
आज्ञा दयेका बिज्यागु खः । व सभ्यता बीगु क्षमता
दुम्ह मात्र वसपोल तथागत खः । खः मखु विज्ञाः
यायेमाल । उकिं पलखया सुखे दुना वसपोलयात
वांछवयेगु ला अथवा थःगु जीवनयात थःमं थौयानिंति
जक मखुसे कन्हे कंसया निंति समेतं सुरक्षा यायेमाःगु
भावना क्या थगु जीवनयात छ्यच्ला यंकेगु ला ? उगु
दृष्टि विचाः यात धाःसा भगवान बुद्धें आदर गौरव
तये बहःम्ह व्यक्ति थव संसारे मेपि मदु धाःसा नं उकी
अत्युक्ति ज्वीख्वाः मवः । वसपोलयात चां निं भीसं नं
प्रशंसा याना च्वच्वनागु दु । छु धका प्रशंसा याना
च्वना ? न्हचाबले बुद्धपूजा यायेवले “सत्था देव

मनुस्सानं सत्था देव मनुस्सानं” धका । छु धाःगु व
 ? सम्पूर्ण विश्वे दुपि धो धाःपि मनू धाःपि फुककसित
 नं अनुशासन याना विज्याइम्ह वसपोल शास्ता खः,
 वसपोल गुरु खः धका भीसं वसपोलयात न्हिं न्हिं धैथें
 बुद्धपूजा याक्व पतिकं नं लुमंका च्वच्वनागु दु । तर
 गोलेसा वसपोलयागु प्रति दयेमाःगु धात्थेंगु सत्कार,
 धात्थेंगु गौरव? वसपोलयागु अनुशासनयागु अनुरूप भीपि
 थःगु जीवनयात ढाले यायेत तत्पर जुया च्वच्वनागु
 दुला ? भ्याः भतिचा नं मदु । अय् जूयानिंति
 वसपोलया प्रति भीके गुलि गौरव दु मदु भीसं
 वसपोल तथागतयागु सद्धर्मयात लोप याना च्वनागु दु
 मदु वा वृद्धि याना च्वनागु दु मदु व फुककं ल्याःचाः
 याये वहगु जुया च्वच्वन ।

निगूगु सद्धर्म चिरस्थायी मज्वीगु कारण छु हेतु
 छु प्रत्यय छुले ? धर्मया प्रति गौरव मदैगु धर्मयात
 वःमकाईगु कारणं याना संसारे सद्धर्म लोप ज्वीगु खः ।
 धर्म छुकियात धाईलेसा ? सयादोनं संक्षिप्तं व्याख्या
 याना विज्यात वसपोल तथागतं गुकथं भीत अनुशासन
 याना विज्यागु खः, व अनुशासन याना विज्याःपि,
 उकियागु अनुरूप आचरण याना ज्वीपि व्यक्तिपिन्त दुर्गती
 मध्यनीगु कथं, इमिगु जीवन प्रसन्न ज्वीगु कथं रक्षा
 यानाबीगु धारण यानाबीगु च्वन्हचाका बीगु थल्हवना
 बीगु क्षमता गुकी दै उकियात धर्म धाइ । साप हे
 बांलाःगु परिभाषा खः ध्व धर्मयागु ।

तथागतं गुकथं अनुशासन याना विज्याना तैतःगु
खः व अनुशासन अनुसार आचरण याइम्ह व्यक्ति वा
याइपि व्यक्तिपिन्त धर्म छु याइगु ? इमिगु जीवन पतन
मज्वीक, दुर्गति मज्वीक, क्वहचना मवंक, गाले कुटुं
मवंक छु यायेफु धर्म? संरक्षण बीफु धारण याना
बीफु, आरक्षा बीफु ध्व हे स्वभाव धर्म यागु खः धाई
। भीसं थूगु धर्म व ध्व परिभाषा गुलि पा:, हानं गुलि
ग्यसुला ? उकियात भीसं थःथःपिसं हे वाचायेका काये
फयेकेमा: । अलेतिनि भीपि धर्मया प्रति धात्थे गौरव
तयेसःपि ज्वी ।

वसपोलं अनुशासन याना विज्याना तैतःगु
अनुशासन छुले ? वसपोलं चरित्र भिंकेया निंति शील
शिक्षाया अनुशासन याना विज्यात । मन भिंकेयानिंति
समाधि शिक्षाया अनुशासन याना विज्यात । थःके दुगु
मभिं धाक्व मदयेका छ्वयेया निंति वाचायेके फैगु वुद्धि
विवेकं स्वये फैगु प्रज्ञारूपी शिक्षा विया मनूतयगु मन
मस्तिक्यात उला क्यनेगु ज्या वसपोलं याना विज्यात ।
व शिक्षा युक्तम् चित्तयात धात्थे धात्थे धारण याइपि
मनूतयत् दुर्गति बचे याये फैलाकि मफै उकियात भोसं
विचाः यायेमाल । उकथं विचाःयाना धात्थे फैगु खः
धैगु जूसा व शिक्षायात भीसं छु यायेमालले ? दकले
न्हापां अध्ययन यायेमाल, अनुसन्धान यायेमाल, अभ
अनुसन्धान याना सीकेमाल, सीकेधुका थवीके धुका थःके
दयेकेमाल, दुगु अनुसारं वैत व्यवहारय छ्यलेमाल ।
उकथं छ्यला यंकल धाःसा धर्म थःत रक्षा याइ मयाइ

थुकिया प्रत्यक्ष अनुभूति भीसं अनुभव यायेफैगु जुया च्वंच्वन । उकर्थं यायेखंक कना तैतःगु उपदेशयात, धर्मयात पालन यायेगु धारण यायेगु आचरण यायेगु थःके दयेकेगु हे धर्मयात भीसं गौरव तयेगु खः, धर्मयागु वःकायेगु खः । सुनां धर्मयात वःकाई, धर्म वैत वःवी । उकियात हे, वःवी फूगु धर्म धका धाइगु खं भीसं सीकेमाःगु जुया च्वंच्वन ।

स्वंगूगु सद्धर्म चिरस्थायी मज्जीगु हेतु व प्रत्यय खः संघया प्रति गौरव मदैगु संघयात वःमकाइगु । संघ, वसपोल तथागतं स्वना बिज्याःगु खः । तथागतं अनुशासन याना बिज्यागु उपदेशयात थःपिंके नं दयेकेया निति कोशिस याना दयेका मेपिन्त नं व उपदेश अनुरूप उपदेश बिया आचरण याकेया निति कोशिस याना बिज्याना च्वंच्वनीपि वसपोल तथागतया श्रावक शिष्यपिन्त, शिष्यपिनिगु समूहयात हे संघ धका धाइगु खः ।

थःपिसं बांलाक आचरण याना अनंलिपा थःम आचरण याना अनुभव यानागु धका मेपिन्त नं उपकार यायेगु दृष्टि तया उपदेश बीगु ज्या याना मार्ग प्रदर्शन यायेया निति कोशिस याना बिज्याना च्वंच्वनीपि उजोपि संघपिनिगु सत्संगत मयायेगु सत्संगत याःसानं सत्संगत याःगु अनुसारं व संघपिनिगु पाखें कायेमाःगु गुलिनं ज्ञान खः व मकायेगु छुं भतिचा ज्ञान काःयें काःयें याःसां उकियात पूर्णरूपं थःके संवेग धर्म उत्पत्ति ज्वीकथं व ज्ञान काये मफैगु “वसपोलपिसं उपदेश

ब्यूगु अनुसारं उकियात छ्रचला यंकेमाः खः, थ्व
जिमिगु जीवनया निंति मदयेकं मगाःगु धर्म खः,
वसपोलपिसं जिमित अनुकम्पा तया उकिया उपदेश
बिया जिमित उपकार याना बिज्याना च्वच्वन, थ्व
धर्मयात ला जिमिसं बालाक छ्रचले सयेके माःगु दु
अथे छ्रचला जिमिगु जीवन सुधार यायेमाःगु दु धैगु
भावना तया श्रद्धां व धर्मयात न्यनेगु नं याइमखु ।
उकथं गुलिनं थःके धर्म बृद्धि ज्वीगुया कारणत दया
च्वच्वनीगु खः थःत उपकार यायेया निंति थ्व
संघपिनिगु पाखे थःपिसं लाभ याना कायेज्यूगु खः,
उकियात उकथं कायेमसःपिं व्यक्तिपिं संघया प्रति गौरव
मदुपिं जूवनीगु खः, संघया प्रति आधार भरोसा मकाःपिं
जूवनीगु खः ।

संघपिसं गुकथं निस्वार्थ रूपं थःगु जीवन थ्व हे
प्रचारया निति समर्पण याना तैतःगु खः उकियात सीका
कायेगुया पलेसाय् उकियागु अःखतं व्यवहार यानाज्वीपिं
व्यक्तिपिं जुल धा:सा इपिं व्यक्तिपिं नं संघया प्रति
गौरव मदुपिं जुल । उकथं गौरव मदयेकः च्वनेगु
कारणं याना वसपोलपिनिगु पाखे दैगु गुलिनं सद्धर्म खः
व सद्धर्म थःपिके दैमखुगु जूगु बखते उपिं व्यक्तिपिके
सद्धर्म लोप जुल, सद्धर्म अन्तर्धान जुल, सद्धर्म निरस्थायी
मजुल धका धायेज्यूगु जुया च्वच्वन । संघया प्रति उपिं
व्यक्तिपिके गौरव दुगु जूसा उपिं व्यक्तिपिसं संघपिनिगु
सत्संगत यायेमाः धका सत्संग नं याइ, वसपोलपिसं
कना बिज्याइगु उपदेशयात नं सही कथं सही दृष्टि

तथा स्वीकार याना श्रद्धा उत्पत्ति याइ । श्रद्धा उत्पत्ति जूर्थेतुं हे व धर्मयात थःके धारण याइ । धारणयाःगु अनुसारं अनुशरण याना पालन याइ । आचरण याइ । गबले इपि व्यक्तिपिसं वसपोलपिनिगु व उपदेशयात सहीरुपे छ्यला यंकीगु खः उगु अवस्थाय् इपि संघप्रति गौरव दुपि, संघपित आधार भरोसा काइपि धका धाःवनीगु जुया च्वच्वन । उकिं लोप मज्वीगु कारण नं भीसं सीके फयेकेमाल । उकथं सीकेगुली छम्हसिनं सीकूसा छम्हसित फाइदा दैगु खः । निम्हसिनं सीकूसा निम्हसित फाइदा दैगु खः । फिम्हसिनं सच्छम्हसिनं दोछिम्हसिनं सीकूसा उलि उलि संख्याया अनुपाते हे इमित लाभ ज्वीगु खः, फाइदा ज्वीगु खः । लोप ज्वीगु बखते नं अर्थे हे छम्हसिके संघया प्रति गौरव मन्त धाःसा छम्हसिके सद्धर्म अन्तर्धान जुल धका भीसं धायेजिल, फिम्हसिके मदुसा, सच्छम्हसिके मदुसा, दोछिम्हसिके मदुसा दोछिम्ह. D. सिके सद्धर्म चिरस्थायी मजुल धका भीसं धायेज्यूगु जुया च्वच्वन ।

प्यांगूगु अङ्गकथं सद्धर्म चिरस्थायी मज्वीगुया कारण छुले ? शिक्षाय् गौरव मदइगु शिक्षायात आधार भरोसा मकाइगु, वर्थेतुं समाधी गौरव मदइगु, समाधिया प्रति आधार भरोसा काइगु स्वभाव मदैगु खः । उकिंयाना सद्धर्म लोप ज्वीगु जुया च्वच्वन । शिक्षा धैगु हे सयेके सीकेमाःगु, सीकेबहगु धर्म खः । सयेके सीके धैगु छुले ? भीगु शारीरिक कृयाकलाप, वाचसिक कृयाकलाप शुद्ध स्वच्छ याना सुसंस्कृत सुसभ्य यायेया

निंति शीलशिक्षा भीसं सयेके माः, सयेके वहःगु शिक्षा जुया च्वच्वन, धारण यायेमाःगु धारण यायेबहःगु शिक्षा जुया च्वच्वन । गबले शिक्षा प्रति गौरव दैमखु उकियात वःकायगु स्वभाव दैमखु । उगु अवस्थाय् भीके शारीर सम्बन्धी नरम पहः धैगु दैमखु । जंगली पहः हारां पहः छ्वारा छ्वारां च्वंगु पहः भ्वारा भ्वारां च्वंगु पहःत जक दया गुलिनं चारित्रिक दृष्टिकोणं भीपि शान्त दान्त ज्वीमाःपि खः, उलि ज्वीमफैगु जुया च्वच्वन । उकियात हे शिक्षाया प्रति अगौरव धका धाइगु व शिक्षायात वःमकाःगु धका धाइगु खः । उकियाना भीके सत्कृत्यधर्म ल्यनीमखुगु जुया च्वच्वन ।

अनन्त्य् समाधि धर्म धैगु भीगु मनस्थितियात सुशिक्षित याइगु सुसभ्य याइगु सुसंस्कृत याइगु शिक्षा खः । व शिक्षायात नं धारण मयात धाःसा मन नं भीगु तस्तं छाना च्वच्वनी । तस्तं हारां पहः वया च्वच्वनी । शान्त दान्त कोमल नरम पहः धैगु भ्या भतिचा हे दैमखु । सिच्चुसे च्वंगु पहःनं व व्यक्तियाके दैमखुगु जुल । समाधि शिक्षा मदुम्ह व्यक्तियाके सद्धर्म चिरस्थायी ज्वीमखुत ।

प्रज्ञा शिक्षा धैगु थःके दुगु गुलिनं मेमेगु शुक्ष्म शुक्ष्म कथंयागु मभिंगु स्वभावत खः, विकृतित खः, व विकृतितयृत हटेयाना भिंगु स्वभावं जायेका बिया शुद्ध व स्वच्छ याईगु शिक्षा हे प्रज्ञाशिक्षा खः । विशुद्ध अवस्थाय् थ्यंकाबीगु शिक्षा, व शिक्षा मदैगु अवस्थाय् नं भीके सत्पुरुषपिनिगु धर्म लोप जुल धका धाये ज्यूगु

जुया च्वंच्वन । थुकथं थव त्रिविध शिक्षाया प्रति भीसं दिलचस्पी मतैगु दिलचस्पी मतैगु जक मखुसे उकियात आवश्यक जुल धका तक नं मने मवयेकुसे यःयःथे व्यवहार याना जुल धाःसा उकियाना भीगु शिक्षा नं छ्वसिंकथं तना वना शिक्षा मदयेवं भीपिं समाधिं नं संरक्षण दयेका च्वने सःपिं ज्वी फैमखुगु जुया च्वंच्वन । अथे ज्वीगु बखते भीगु जीवन गुलि अस्तव्यस्त ज्वीगु खः? अथे अस्तव्यस्त ज्वीगुयात सद्धर्म लोप जूगु धका धाःवनीगु खंयात नं भीसं ध्वीकेमाःगु जुया च्वंच्वन । व्याख्याला यकव यायेमाःगु दु । आः थन समयया अभावं याना याये मफूगु खं वसपोल सयादोनं आज्ञा जुया विज्यात ।

खुगूगु सद्धर्म लोप ज्वीगु हेतु व प्रत्यय कथं वसपोल तथागतं कना विज्यागु धर्म खः “अप्पमाद” । अप्पमाद धैगु छुले ? कर्तव्य बोध ज्वीका च्वनेगु कर्तव्यया प्रति जागरूक जुया च्वनेगु यायेमाःगु छुं ज्यात यायेमाः धका सीका च्वंच्वनेगुयात “अप्पमाद” धाई । प्रमाद धैगु छु? दकले न्हापां प्रमादयातनिं सीके बहः जू । वांछ्वे माःगु अलग जुया च्वनेमाःगुलिं अलग मजूसे कर्तव्यं च्यूत ज्वीका च्वंच्वनेगु, कर्तव्य हीन ज्वीका च्वंच्वनेगु वथेतु थव धारण यायेमाःगु खः, बृद्धि यायेमाःगु खः धैगु विषय वस्तु दयाच्वंगु दु व विषय वस्तुतयूत नं धारण मयासे, थःगु कर्तव्य पूमवंकुसे उकिं हीन ज्वीका च्वंच्वनेगु थुकथं तोते माःगुली मतोतुसे धारण याना, कर्तव्य हीन ज्वीका च्वंच्वनेगु बृद्धि

यायमाःगु धारण यायेमाःगुली उकथं मयासे उकिं हीन ज्वीका व कर्तव्ययात भङ्ग याना च्वच्वनेगु उकियात प्रमाद धाइ । तोतेमाःगु धारण यायेमज्युगु छुले धाःगु ? फिता प्रकारयागु दुश्चरित्र धर्मयात हे धारण याये मज्यूगु धका धया तैतःगु खः । भीसं अलग तयमाःगु धका धया तैतःगु खः । उकियात अलग मतःसे उगु दुश्चरित्र धर्मयात आचरण याना जुया च्वच्वंपि जुल धाःसा इपि व्यक्तिपि प्रमादीपि व्यक्तिपि जुल, अप्रमादीपि मखु । उकथं दुश्चरित्र धर्म याना ज्वीपि इपि व्यक्तिपिके नं सद्धर्म चिरस्थायी ज्वीमखुत ।

धारणयाना बृद्धि यायेमाःगु धैगु छुले ? फिता प्रकारयागु सुचरित्र धर्म । भीगु चरित्रयात बालाका बीगु धर्म । फिता प्रकारयागु धर्मयागु उगु धर्मयात धारण मयासे बृद्धि मयासे कर्तव्यं च्यूत ज्वीका च्वच्वनेगु प्रमाद खः सा उकथं मज्जइगु अप्पमाद खः । गुपि व्यक्तिपिसं थुगु खंयं गौरव तैगु खः, यायेमज्यू धैगुयात मयासे च्वनीगु खः, यायेमाःगुयात याना यंका च्वनीगु खः, उगु अवस्थाय उपि व्यक्तिपिसं उकियात गौरव तैच्वन, बःक्या च्वन, आधार क्याच्वन धका धाये ज्यूगु जुया च्वच्वन । अथे मयाईपि व्यक्तिपिन्त उकिं अलग जुया च्वच्वंपि जूयानिति उगु सद्धर्म हीन ज्वीका च्वच्वंपि जुया सद्धर्म चिरस्थायी मजूपि व्यक्तिपि धका इमित धाइगु जुया च्वच्वन ।

थव अप्रमाद धर्मयागु विषये खं कंसा यक्व हे कनेगु दु तस्तं व्यापकगु शब्द खः ध्व । तर समय

अभाव जूगु जूयानिंति॑ व फुकं कना च्वनेगु समय मदु
 । उकिं छ्रता निता विषययात जक न्हचब्बयेगु कथं
 वसपोल सयादोनं आज्ञा दयेका च्वना विज्यागु खः ।
 मेगु प्रमाद ज्वीगु कारण छुले ? विशेष याना
 पञ्चकाम विषय वासना प्रति संयम मदैगु संरक्षण
 मदैगु प्रमाद ज्वीगुया कारण जुया च्वंच्वन । उकथं
 प्रमादी ज्वीपिं व्यक्तिपिं, पञ्चकाम विषये प्रमादी ज्वीपिं
 व्यक्तिपिसं थःगु अधिकारे दुगु, थःगु अधीने दुगु क्षेत्रयात
 नं पुला अतिक्रमण याःवने यःगु स्वभावत दया च्वनेयः
 । व प्रमादया कारणं याना थःत नं यक्व यक्व हानी
 ज्वीका मेपिन्त नं उलि हे संकटे लाकाः बीयःगु
 स्वभाव दुगु जूयानिंति॑ गुपि॑ व्यक्तिपिं अप्रमादीपि॑ खः इपि॑
 व्यक्तिपिसं पञ्चकाम विषययात संयम यायेगु कुठः याना
 च्वंच्वनी । थःगु अधिकारे दुगु, थःगु अधीने दुगु विषय
 वस्तुयात सेवन याई, अनं पुला उल्लंघन यायेगु स्वैमखु
 । न्हचावले नं संयमित जीवन हनेगु निति॑ इपि॑
 न्हचब्बाना च्वंच्वनी । उजापि॑ व्यक्तिपिन्त नं अप्रमादीपि॑
 व्यक्तिपि॑, अप्रमाद धर्मे गौरव दुपि॑ व्यक्तिपिं धका धाइगु
 जुया च्वंच्वन । अनल्यू संसारे धाथे॑ धाथे॑ हे अप्रमाद
 धर्मे॑ युक्त ज्वीयानिति॑ स्मृतिप्रस्थान भावना विधिला
 मदेकुसे॑ हे मज्यू । व अनुसारं “जिमिसं थःगु जीवनयात
 ढालेयाना यंकेमा॑ अलेतिनि॑ जिमिके॑ धात्येगु अप्रमाद धर्म
 चोवै॑, अप्रमादधर्मे॑ जिपि॑ प्रतिस्थित ज्वीफै॑” धका
 स्मृतिप्रस्थान धर्मयात थःके॑ दयेकेया निति॑ कोशिस याना
 थःके॑ दयेका च्वनीपि॑ व्यक्तिपि॑ जुल धा॒सा इपि॑ व्यक्तिपि॑

अप्रमादया प्रति गौरव दुष्पि, अप्रमाद धर्मयात् वःक्या
च्चंच्चंपि जुल । अथे मखुत धाःसा इषिं सद्धर्म लोप
ज्वीका च्चंच्चंपि व्यक्तिपि, अप्रमादे आदर गौरव मदुपि,
अप्रमादयात् आधारया रूपे काइमखुपि जुया च्चंच्चनीगु
जुल ।

अनं न्हेगूगु सद्धर्म लोप ज्वीगुया कारण कथं
वसपोल तथागतं कना विज्याना तैतःगु खः व्यवहार
कुशलता मदयेका च्चंच्चनेगु । व्यवहार कुशलता मन्त
धायूवं हे सद्धर्म लोप ज्वीयः । अले सुलिसे सुनाप
गुकथं व्यवहार यायगुले ? प्यंगू परिषद भगवान् बुद्धं
उल्लेख याना विज्याना तैतःगु दु भिक्षु, भिक्षुणी उपासक
उपासिका धका । तर थौं कन्हेला भिक्षुणी धैपि दुगु
मखये धुक्कूगु जूयानिति अनागारिका धका भीथाय् धाई,
बर्माय् जूसा तिलासें (शीलवती) धाई, सयादोया साप हे
यःगु शब्द हे शिक्षावती खः । व शिक्षावती धाःपि
गुरुमांपि, वथेतुं उपासक उपासिकापि धव प्यंगूपरिषदया
बिचे व्यवहार कुशलता धैगु दया च्चंच्चनेमाः । व
व्यवहार कुशलता मन्त धायेवं परस्परे सद्धर्मयागु
चिरस्थायी ज्वीगुया कारणत मजूसे सद्धर्म नहना वनीगुया
कारणत जूवनेयःगु जुया च्चंच्चन । अय् जूयानिति व
प्यंगूपरिषदया बिचे व्यवहार कुशलता धैगु दयेवा
तैतयेमा । उकियात हे पटिसंथार धका पालिशब्दं
छ्यला तैतःगु खः । उके गुकथं व्यवहार याःसा
सद्धर्मयात् तिवः ज्वीगु खः व नं थःमं सीकेमाल ।
गुकथं व्यवहार यायेगु अवस्थाय् पारस्परिक सम्बन्ध नं

नह्याईपुसे च्वना च्वच्वनीगु खः व नं ध्वीके माल ।
अथे मध्वीकुसे धोधूथे व्यवहार याना ज्वीगु कथं जुल
धाःसा सद्वर्म चिरस्थायी ज्वीगुया पलेसा सद्वर्म लोष
जुया वनीगु स्थिति थंकःवयेयो । अय् जूयानिंति न्हेगूगु
कारण कथं व्यवहार कुशलतायात नं भगवान बुद्ध
उल्लेख याना तैविज्यागु जुया च्वच्वन ।

व्यवहारे वनेगु अवस्थाय् निथी कथं व्यवहारे
वनेज्यूगु जुया च्वच्वन । आमिस पटिसंथार धका छंथी
कथं वनेज्यू धम्म पटिसंथार धका मेथी कथं नं वने
ज्यू । आमिस धैगु भिक्षु भिक्षुणीपिनिगु दृष्टिकोणं धायेगु
खःसा चतुप्रत्ययात धाईगु खः । अथवा नसा, त्वंसा,
च्वंसा, पुंसा ध्व प्यंगूद्वारा व्यवहार यायेगुयात आमिस
पटिसंथार धाई । भिक्षुया रूपे आः थौ कन्हे भिक्षुणीपिं
मदुगु जूयानिंति अनागारिका गुरुमांपिनिगु रूपे च्वनीपिं
व्यक्तिपिं गृहस्थीपिं लिसे व्यवहार यायेगु अवस्थाय्
आमिस धैगु नसा, त्वंसा, च्वंसा, पुंसा द्वारा जक
व्यवहार यायेमज्यू । गृहस्थीपिं लिसे श्रमणपिसं व्यवहार
याइगु अवस्थाय् धर्म व्यवहार जक याये फयेकेमाः,
इमित मस्यूगु सीकेया निंति धर्म खं कनेगु उपदेश
बीगु, छलफल यायेगु, इमिसं न्यंगु खंया जवाफ बीगु
इत्यादि । गुकथं याःसा इमिगु धर्म बृद्धि ज्वीगु खः
इमिगु श्रद्धा बृद्धि ज्वीगु खः, धर्मया प्रति आस्था बृद्धि
ज्वीगु खः आस्था बृद्धि याना इमिसं थःपिनिगु जीवनयात
नं सुधार याना यंके फैगु खः उकथं भिक्षु वा
अनागारिका वा शीलवतीपिसं गृहस्थीपिं लिसे व्यवहार

यायेमा: । अथे मखुसे गृहस्थीपिन्त लयतायेके वीमा: धका इमित नसा, त्वंसा, च्वंसा, पुंसा द्वारा व्यवहार यात धा:सा व अनुकूलगु व्यवहार मखुत । व अनुकूल मजूगु अनुचितगु व्यवहार ज्वीगु बखते उकियाना शासन चिरस्थायी ज्वीगुया पलेसा शासन लोप ज्वीगु जुया चंच्वन ।

वर्थेतुं गृहस्थीपिसं ज़ं भिक्षुपि अनागारिकापि लिसे व्यवहार यायेगु अवस्थाय् अहो ध्वसपोलपि जिमितः ज्ञां बिया चंपि, बुद्धि बियाच्वंपि, लंक्यनाच्वंपि, दुःख ज्वीगु अवस्थाय् जिमित धर्म द्वारा शान्तवना बिया चंच्वंपि, ध्वसपोलपिन्त जिपि गृहस्थीपिनिगु धर्म अनुसारं नसा, त्वंसा, च्वंसा, पुंसा द्वारा जिमिसं सेवा यायेमा: धका गृहस्थी धर्मयात निभेयायेगु कथं नसा, त्वंसा, च्वंसा, पुंसा द्वारा इमित सेवा याये फयेकेमा: । अनं लिपा वेला बखते भिक्षुपिनिगु पाखे अनागारिकापिनिगु पाखे फाइदा प्राप्त याना कायेया निन्ति थव धा:गु छु व धा:गु छु, थुकियात छु धाइगु ख:, धर्मया दृष्टि, थव भाय्ला जिं मसिल इत्यादि कथं भिक्षुपि अनागारिकापि नापलाइगु अवस्थाय् धोध्वीगु बखते, सम्पर्क तःवनेगु यायेमा । उजोगु अवस्थाय् म्बामदुगु द्वीमदु स्वीमदु खं ल्हायेगु पलेसां धर्म सम्बन्धी खं ल्हायेमा: । छेखं, बुखं ल्वापु ख्यापुया खंत इमित न्यंकेगु मखु । थःके गुकथं याना श्रद्धा वीर्य इत्यादि बृद्धि ज्वीफैगु ख: व धर्म बृद्धि ज्वीकथं धार्मिक पूर्वक भिक्षुपि अथवा अनागारिकापि लिसे व्यवहार याये फयेकेमा: । अथे जुल धा:सा सद्धर्म

चिरस्थायी जुई, उकिया अःखतं वन धायेवं सद्धर्म लोप
ज्वीगया कारण जूवनी धका थुकथं सीका तयेमा ।

थथे व्यवहार कुशलताया बारे नं यक्व हे खं
कनेगु दु फुकं कनेत समयं मब्यू । गबले भीके
व्यवहार कुशलता दै, अबले परस्परयागु मैत्री करुणा
मुदिता धर्मयागु भीसं वृद्धि याना यंके फै । थुकथं धव
उपदेश न्हेता प्रकारयागु गुणं युक्त जुया च्वंच्वंगु
उपदेश खः, व गुणयात भीसं गुणकथं स्वीकार याना
धव धव स्वभावधर्मत, गुणत ला जिमिके दयेका तयेमाःगु
खः । धव न्हेता प्रकारयागु वसपोल तथागतं क्यना
विज्याःगु सद्धर्म लोप ज्वीगु, अथे हे जिमिसं बांलाक
दृष्टि तया धव संसारयात ज्या बीफूगु धर्म, सद्धर्म ला
जिमिसं लोप याके बी मज्यू, अन्तर्धान ज्वीके बी मज्यू
वैत सुरक्षा याना तयेमानि धका सीका दुनें निसें हे,
दुनुगलं निसें हे शुद्धगु भावना तया सद्धर्म लोप ज्वीगु
कारणयात व सद्धर्म चिरस्थायी ज्वीगु कारणयात
थःथःपिंके दयेका सद्धर्म चिरस्थायी यायेफुपिं भीपिं
सकले ज्वी दयेमा, ज्वी फयेमा धका थुकथं आकांक्षा व
अभिलाषा याना धव उपदेश बवचायेका च्वना ।

साधु

साधु

साधु

.....

उपासक परिहानी व अपरिहानीय धर्म

भिक्षु दर्शन मयायेगु व, सद्धर्म मन्यनीगु नं ।
 शील समाधि प्रज्ञाया, शिक्षा मदैगु नं हानं ॥
 श्रद्धा विश्वास मदया, छिद्रान्वेषीम्ह ज्वीगु नं ।
 त्रिरत्नया प्रति आस्था, श्रद्धा मदैगु नं वथे ॥
 शुद्ध शासनयात वाना, मेगु शरण मालीगु व ।
 अशुद्धक्षेत्रे भिं भाःपाः, श्रद्धा प्वंकः वनीगु नं ॥
 परिहानीया कारण खः, शास्ता बुद्धोपदेशित ।
 थुपिं न्हेता परिहानी, ज्वीगु कारण धैतल ॥

वथे अपरिहानीया, कारण नं न्हेगू दैच्चन ।
 छुछु धाःसा व नं थन, कनाहये न्यं सुथांलाक ॥

श्रमण भिक्षु दर्शन, सद्धर्म श्रवण हानं ।
 अधिशील समाधि व, अधिप्रज्ञात दयेकेगु ॥
 धर्मे विश्वास तयेफैगु, छिद्रान्वेषी मज्वीगु व ।
 लोके त्रिरत्नया प्रति, आस्था विश्वास तयेगु नं ॥
 शुद्धशासनयात ज्वना, अन्यशरण मकायेगु व ।
 शुद्ध क्षेत्रे रवाहाली यायेगु, अशुद्ध क्षेत्र तोतेगु ॥
 थुपिं न्हेता धर्मयात, अपरिहानी धैतल ।
 थ्व हे धर्मत दयेका भी, भिंपि उपासक ज्वीमाल ॥

सद्धर्म चिरस्थायी मज्जीगु व ज्वीगु कारण

बुद्ध गौरव मैदैगु व, उकी आधार मकाइगु नं ।
धर्म गौरव मैदैगु व, उकी आधार मकाइगु नं ॥
संघ गौरव मैदैगु व, उकी आधार मकाइगु नं ।
शिक्षा गौरव मैदैगु व, उकी आधार मकाइगु नं ॥
समाधि गौरव त्वःफीगु, उकी आधार मकाइगु नं ।
अप्रमाद धर्म प्रति, गौरव आधार मकाइगु नं ॥
व्यवहार कुशलताय् नं, गौरव आधार मकाइगु नं ।
सद्धर्म लोप ज्वीगुया, कारण खः थुगु लोकस ॥
उकिं सद्धर्मया गुण, सीका व धर्म दयेकेत ।
बुद्ध धर्म संघ प्रति, तयेनु गौरव क्वात्तुक ॥
शिक्षा समाधि धर्मे नं, तयेनु गौरव क्वात्तुक।
अप्रमाद धर्मयात्, थ्वीका दयेकेनु बांलाक ॥
व्यवहार कुशल जुया, सद्धर्म भिंक बांलाक ।
चिरस्थायी याना तयेत, यायनु प्रयत्न क्वात्तुक ॥
थुपिं धर्म बृद्धि यायेत, भीगु जीवन भिंकेत ।
स्मृतिप्रस्थान भावना, छगू हे मात्र मार्ग खः ॥

.....

केन्द्रिया गतिबिधि:

- प्रत्येक वर्षावास स्वला सतिपट्ठान विपस्सना ध्यान शिविर सञ्चालन ।
- प्रत्येक महिनाया १० गते निसे १० न्हुया सतिपट्ठान विपस्सना ध्यान शिविर सञ्चालन ।
- प्रत्येक शनिवार सुध्य ७ बजे निसे १० बजे तक ध्यान, धर्म देशना आदि कार्यक्रम ।
- प्रत्येक शनिवार सुध्य ८ बजे निसे ९ बजे तक मस्तय निंति बुद्ध शिक्षा अभ्यासया पाठ्यक्रम बद्ध कक्षा सञ्चालन ।
- प्रत्येक चिकुलां स्कूलया विद्यार्थीपिनि निंति ध्यान अभ्यासया “बाल लघु शिविर” त सञ्चालन ।
- इच्छुक महानुभावपिनि निंति थःत अनुकूलगु न्ह्यारगु दिनय नं “सतिपट्ठान विपस्सना ध्यान” अभ्यासया व्यवस्था ।

“सत्त्व प्राणीया विशुद्धिया निंति सतिपट्ठान हे छगु जक मार्ग (उपाय) खः ”

—भगवान बुद्ध
(दीर्घ निकाय, महासतिपट्ठान सूत्र)

मुद्रक : मञ्जुश्री प्रिन्टिङ प्रेस, फोन व फ्याक्स: ५२९५०८